

Sygn. akt II AKa 235/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA – Jerzy Leder (spr.)

Sędziowie: SA – Anna Zdziarska

SA – Przemysław Filipkowski

Protokolant st. sekretarz sądowy Katarzyna Rucińska

przy udziale prokuratora Marka Skrzetuskiego

i oskarżycieli posiłkowych: M. T. (1), A. K. (1), A. K. (2), M. S. (1), E. Ś. (1), B. D. (1) i Komisji Nadzoru Finansowego reprezentowanego przez radcę prawnego M. C. (1)

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2022 r.

sprawy oskarżonych:

Ł. K. (1), ur. (...) w Ż., syna J. i D. z domu K.,

A. S. (1), ur. (...) w K., syna A. i M. z domu W.,

M. S. (2), ur. (...) w W., syna W. i M. z domu B.

oskarżonych o czyn z art. 296 § 1, 2 i 3 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i pełnomocników oskarżycieli posiłkowych: A. K. (1), A. K. (2), J. G. (1), J. J. (1), B. D. (1), D. B. (1), E. L. (1), H. M. (1), M. S. (1), E. Ś. (1), B. K. (1), K. M. (1), A. S. (2), W. L. (1) i innych oraz Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 17 listopada 2020 r., sygn. XII K 294/12

zaskarżony wyrok wobec oskarżonych Ł. K. (1), A. S. (1) i M. S. (2) uchyla i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sygn. akt II AKa 235/21

UZASADNIENIE

Prokurator oskarżył Ł. K. (1), A. S. (1) i M. S. (2) o to, że:

Ł. K. (1) pełniąc funkcję zarówno członka zarządu (...) S.A. jak i (...) sp. z o.o.,

A. S. (1) pełniąc funkcję członka zarządu (...) S.A.

M. S. (2) pełniąc funkcję zarówno członka zarządu (...) S.A. jak i (...) sp. z o.o.

w okresie od 25 lutego 2005 r. do 22 czerwca 2006r. w W. przy ul. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu będąc obowiązany na podstawie odrębnej umowy o zarządzanie portfelem i prowadzenie rachunku inwestycyjnego oraz stanowiącego część każdej umowy „Regulaminu zarządzania przez (...) S.A. cudzym portfelem, w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba Instrumentów Finansowych oraz prowadzenia rachunków Instrumentów Finansowych i rachunków pieniężnych”, zawartej z każdym kolejnym klientem - jako członkowie zarządu (...) SA z siedzibą W. ul. (...), reprezentujący spółkę oraz mający prawo i obowiązek prowadzenia jej spraw, będąc zobowiązanymi na wyżej wskazanej podstawie do zajmowania się sprawami majątkowymi niżej wymienionych osób fizycznych i prawnych, będąc zobowiązanymi wykonywać swoje obowiązki w dobrej wierze, w sposób profesjonalny i z zachowaniem standardów zawodowej staranności oraz standardów wynikających z zarządzania i funkcjonowania domu maklerskiego, nadużyli udzielonych im uprawnień i nie dopełnili ciężących na nich obowiązków przyjmując wpłaty od klientów i dokonując wypłat, w ten sposób, że:

dopuszcili do dokonywania zapisów niepełnych ilości obligacji na rachunkach klientów mające realny wpływ na wysokość wypłat w postępowaniu upadłościowym (...) sp. z o.o.

dopuszcili do zabezpieczenia kredytów zaciągniętych na rachunku nr (...) w W. L. przez (...) sp z o.o., środkami klientów (...) SA uzyskanymi w zamian za wykup obligacji (...) sp. z o.o., jak również dopuścił do podjęcia się inwestycji w nieruchomości w USA ze środków uzyskanych w części w wyniku kredytu na rachunku nr (...) w W. L., którego zabezpieczeniem były środki klientów (...) S.A. i nie wywiązali się z warunków inwestycji, powodując w konsekwencji utratę zainwestowanych środków a następnie doprowadzili do utraty części środków klientów stanowiących zabezpieczenie kredytu na rachunku nr (...) udzielonego przez W. L.;

dopuszcili do funkcjonowania i realizacji uprzednio zawartego w dniu 29.07.2003 r. zabezpieczenia strat powstałych na rachunku o nr (...) prowadzonym przez (...) Ltd. dla A. R. (1) środkami klientów (...) S.A. a następnie (...) S.A. znajdującymi się na rachunku o numerze (...) prowadzonym przez (...) Ltd. dla (...) S.A., następnie (...) S.A.

dopuszcili do przekazania w okresie od 02.05.2005 r. do 27.10.2005 r. kwoty 6 650 000 USD na rachunek (...) Ltd. prowadzony przez (...) (...) z którego następnie część pieniędzy przekazywana była w okresie od 11.05.2005 r. do 5.05.2006 r. na prywatne rachunki Ł. K. (1) oraz M. S. (2) prowadzone w bankach (...) (...) w Z. oraz Bank (...) S.A. w W.;

dopuszcili do funkcjonowania w (...) SA systemu komputerowego tzw. Systemu (...) /Systemu MAP G./, niegwarantującego rzetelności i wiarygodności wprowadzanych i edytowanych danych naruszających określone w regulaminie zobowiązanie do rzetelnego i starannego zarządzania portfelem klientów /§ 16, 17, 29 Regulaminu/;

posiadając świadomość i wiedzę o wysokości poniesionych strat z tytułu transakcji przeprowadzanych w czasie działalności (...) S.A. i (...) S.A., inwestycji prowadzonych przez (...) sp. z o.o. uniemożliwili ustalenie rzeczywistej wysokości zarówno depozytu i uzyskanego zysku lub straty w efekcie prowadzonych transakcji na rynku, czego efektem było sporządzanie i podawanie klientom nieprawdziwych raportów miesięcznych wskazujących wbrew rzeczywistemu stanowi rzeczy na uzyskiwanie przez wszystkich klientów zysków w efekcie czego uniemożliwili ograniczenie poniesionych strat klientom poprzez wcześniejsze wypłacenie depozytu, rezygnację z kontynuacji inwestowania po przekształceniu spółki (...) S.A. w ramach domu maklerskiego tj. (...) S.A. oraz doprowadzili do dowolnego wypłacania przez znaczną część osób nienależnych im zysków,

Ł. K. (1), A. S. (1), M. S. (2) wyrządzili klientom szkodę majątkową w wielkich rozmiarach w łącznej wysokości **247 877 864,07 PLN**.

i tak niżej wymienionym pokrzywdzonym wyrządzili szkodę w wysokości:

/ustaleni pokrzywdzeni/:

	INWESTOR	SZKODA PLN
	(...) T. Z.	66 187,03
	(...) I. L. (1)	14 654,84
	A. P.	39 023,50
	(...)	40 000,00
	A. S.	10 506,40
	A. L. P.	143 871,26
	(...) A.	240 410,35
	(...) J. M. (1)	443 871,26
	(...)	31 208,65
	(...), I.	25 745,75
	A. J. S. (1)	14 890,80
	A.	2 613 871,22
	(...) M.	24 191,44
	(...) S. A. (1)	93 372,84
	A. A. (1)	66 291,95
	(...)	184 484,43
	(...)	29 902,17
	A. K.	43 871,26

	(...)	28 944,79
	(...)	67 907,69
	B. T.	290 124,23
	B. H. T.	74 924,73
	(...), (...)	473 871,26
	(...)L. D.	119 117,93
	(...)	2 010 688,72
	(...) Z. B. (1)	70 913,37
	(...) S. W. (1)	11 479,26
	(...) M. S. (3)	161 970,58
	(...) Z.	151 212,43
	(...) H.	98 778,31
	(...) T. D. (1)	93 135,92
	(...) W. R. (1)	6 388,63
	(...) A.	35 579,61
	B. (...)	263 851,71
	(...)	92 984,77
	(...)	6 344,45
	(...) A.	143 871,26
	(...) L. W.	94 490,42

	(...) M.	100 000,00
	(...)	204 862,57
	(...) B. A. (1)	26 072,15
	(...)A.	504 852,43
	(...) J. B. (1)	122 263,76
	(...) A. B. (1)	68 679,53
	(...)	24 542,00
	(...)	71 900,00
	(...)	31 683,03
	(...) A.	25 768,10
	(...)	40 434,60
	(...) W.	35 070,74
	(...) A.	243 817,52
	(...)	445 442,63
	(...) A.	25 933,00
	(...) J. S. (1)	23 880,05
	(...) I.	268 781,26
	(...) M.	561 191,70
	(...)	32 915,32
	(...)	33 921,44

	B. G.	73 871,26
	B. K. G.	133 024,50
	B. R.	67 496,64
	B. K. A. (1)	153 712,86
	(...)	484 184,54
	(...) A.	204 614,65
	(...) K. J. (1)	33 921,45
	(...) K. J. (2)	35 081,81
	B.M. D. (1)	25 515,64
	B. A.	23 284,84
	(...) R.	174 513,10
	(...)	32 359,26
	B. A.	30 813,87
	(...)	143 871,26
	B. J.	371 103,98
	(...)	17 060,97
	B. A.	59 596,23
	(...)	455 239,52
	(...) R.	65 000,00
	B. J., M.	61 542,04

	(...) M. J. (1)	188 271,26
	(...)	40 000,00
	(...)	61 558,96
	B. A. (2)	56 371,26
	B.D.	25 520,88
	(...) K. P.	68 944,16
	B. L.	47 120,42
	B. D.	100 000,00
	(...)	759 000,00
	B. M. T. (2)	55 789,49
	(...)	57 265,57
	(...)	108 515,08
	(...)	2 826 518,67
	(...) I. J.	50 000,00
	(...) E. J. (1)	25 748,02
	B. R. G. (1)	52 748,02
	(...) W. M. (1)	88 608,79
	(...)	181 285,15
	(...)	7 041,26
	(...) J. D. (1)	33 145,32

	(...) D. Z.	33 070,80
	(...)	78 982,11
	B. W.	64 380,06
	(...) M. J. (2)	32 526,58
	(...) C. P.	34 429,76
	(...) J. Z. (1)	7 000,00
	(...)	142 731,72
	B. P.	32 129,21
	B. A.	143 871,26
	(...)	27 999,00
	(...) R. T. (1)	35 351,19
	(...)	34 695,86
	B. B.	38 971,90
	(...)	3 490,07
	(...)	40 422,59
	(...) M. B. (1)	101 505,51
	B.B.	85 553,21
	B. W. A. (1)	90 420,07
	B. I. S.	84 841,68
	(...) A.	20 612,94

	(...)	33 871,26
	CENTRUM (...) S.A.	497 041,64
	(...) A. M. (1)	20 880,57
	(...) Z. K. (1)	743 871,26
	(...)	246 228,61
	(...) A.	85 032,49
	(...)	68 171,48
	(...)	79 822,06
	(...)	15 802,66
	(...) T. A.	34 891,27
	C. A. A. (2)	35 075,34
	C. R. S. (1)	23 000,00
	C. S.	143 871,26
	(...) T. M. (1)	71 093,68
	(...)	1 233 871,26
	(...)W.	35 212,30
	(...) M. J. (3)	24 462,54
	(...) D. A. (1)	134 734,01
	(...) A. Z. (1)	96 499,97
	(...)	25 000,00

	C. H.	132 898,86
	(...) K. A. (2)	265 871,26
	C. M.	33 921,45
	C. A.	34 421,11
	C. H.	116 088,91
	C. P. M. (1)	28 494,14
	C. S.	29 000,00
	(...)	490 894,63
	C. A. R. (2)	120 614,58
	C. B.	29 342,66
	(...)	109 213,58
	C. B.	284 683,53
	C. (...)	222 236,92
	(...)	20 000,00
	C. A.	25 768,10
	C. K.	234 777,41
	C. S.	34 544,37
	C.A.	32 331,50
	C. K. A. (3)	32 060,01
	(...)	33 302,19

	C. D.	40 000,00
	(...)	383 484,54
	(...)	136 521,72
	(...)	67 042,88
	(...) D. Z.	72 706,45
	(...) K.	212 064,23
	(...) J. A. (1)	235 575,10
	(...) J.	225 149,25
	(...) P. K.	33 489,98
	(...) Z.	40 916,56
	(...) J. W. (1)	37 871,26
	(...)	159 200,00
	(...) M. A. (1)	1 407 996,34
	(...) J. H.	133 170,00
	D. R. Z.	184 373,99
	(...)	40 000,00
	(...)	310 587,36
	(...)	68 871,26
	(...) S. J. (1)	473 390,29
	(...)	3 471,90

	D. P. M. (2)	885 381,77
	(...) B. M. (1)	70 000,00
	D. A. P. (1)	4 698 345,31
	(...)	59 085,17
	(...), M.	62 214,44
	(...) M. P. (1)	263 480,23
	D. M. P. (1)	24 647,96
	(...) A. E. (1)	320 117,64
	(...) J. R. (1)	66 670,03
	D.D.	25 795,67
	(...)	32 423,82
	(...)	6 683,48
	(...)	167 016,21
	(...)	136 986,23
	D. D.	33 175,83
	D. C. R.	31 404,19
	(...)	41 000,00
	D. M. B. (2)	2 338 535,69
	(...) B. J. (1)	25 502,36
	(...)	236 401,26

	F. K.	43 871,26
	F.	2 362 077,79
	F. M.	56 651,98
	(...)	108 226,78
	(...)	113 999,93
	(...) J. D. (2)	335 911,26
	(...) R. J. (1)	32 282,27
	F. M.	31 116,21
	(...) J. M. (1)	75 241,99
	(...) J. A. (2)	69 073,37
	(...) R. P. (1)	127 110,59
	(...) M.	24 464,89
	F. M.	55 318,35
	F. Z.	32 655,08
	(...)	19 023,82
	F. D.	43 984,83
	F. D.	32 529,77
	(...) A.	324 910,00
	(...) M. A. (2)	40 325,34
	(...) P. S. (1)	67 385,61

	(...) K. M. (2)	25 657,42
	(...)	56 654,76
	G. M. P. (2)	125 177,81
	(...)	7 240,04
	G. D. A. (2)	3 779,81
	(...)	63 065,05
	G. R., J.	2 306 302,68
	(...)	25 693,96
	(...)	66 245,58
	(...)	25 459,68
	G. J.	92 303,11
	(...) M. W. (1)	24 389,22
	(...) P. M. (3)	4 779,81
	(...)	25 078,59
	G. J.	50 000,00
	(...) A. B. (2)	277 921,33
	(...)	1 659 204,50
	(...)	24 257,35
	G. R.	59 893,57
	G. M. (1)	105 636,30

	G. A., C.	27 969,00
	(...)	4 779,81
	G. A.	86 829,47
	(...) K. S. (1)	49 605,38
	G. Ł.	45 226,39
	(...) W. M. (2)	67 964,81
	G. A. W.	53 830,83
	(...)	183 593,22
	(...)	39 534,59
	G. M.	26 220,00
	(...) B. J. (2)	27 502,11
	(...)	106 527,53
	(...)	183 841,46
	G. T.	11 734,85
	G. T. W. (1)	43 157,52
	(...) U. M.	32 086,64
	(...) B. E. (1)	141 729,71
	G. J. S. (2)	730 468,85
	(...) A. M. (2)	2 277 524,03
	(...)	163 064,12

	G. A. A. (3)	143 096,83
	G. B. J. (3)	71 185,08
	(...)	68 342,56
	(...) C. J.	5 350 659,76
	(...) H. J. (1)	66 947,84
	G.M.	39 024,33
	G.W.	139 187,80
	(...) A. A. (4)	4 179,81
	G. C.	96 460,40
	(...) H. A.	38 655,08
	G. Z. M.	168 819,65
	G. M.	48 819,65
	G. M. H.	27 085,24
	(...) K. K. (1)	195 394,13
	(...)R. W.	241 951,26
	(...)Z. E.	79 166,91
	(...) P. J. (1)	23 433,37
	(...) Z. M.	85 400,64
	(...)	69 659,24
	(...)	63 715,61

	G. M. S. (4)	53 317,74
	G. G. J.	55 778,23
	(...) A.	165 027,17
	G. A. E. (2)	128 240,55
	(...)	907 036,66
	(...)	34 118,63
	(...)	315 925,77
	(...)	37 670,29
	G. P.	86 454,08
	(...)	69 363,73
	G. D.	70 000,00
	G. T.	100 000,00
	(...)	41 518,67
	(...) R. P. (2)	17 105,36
	G. A. (1)	59 705,27
	G. M. (2)	30 946,37
	(...) E. J. (2)	109 804,89
	(...) I. L. (2)	107 868,87
	(...)	167 473,00
	(...)	23 387,49

	(...)	156 500,00
	(...) J. K. (1)	38 682,61
	G. Z. H.	234 129,06
	(...) M. W. (2)	32 529,77
	(...) L. J. (1)	49 571,26
	(...)	25 117,32
	(...)	9 930,27
	(...) COMPANY LTD.	401 638,83
	(...), J.	369 987,66
	(...)	381 665,53
	(...)	196 500,00
	(...) J. K. (2)	26 500,00
	(...) J. E. (1)	259 794,54
	H. I. K. (1)	114 558,93
	(...)	50 000,00
	H.D. J. (1)	31 784,68
	(...)	200 000,00
	(...) R.	46 064,57
	(...) S. A. (2)	33 000,00
	I. M.	17 318,52

	(...)	216 788,87
	(...), T.	108 124,21
	(...)	52 994,98
	J. A.	340 000,00
	J. Ł. Z.	33 013,00
	J. R.	29 584,00
	(...)	29 755,98
	(...) J. T.	75 401,81
	(...)	116 516,14
	(...)	66 729,09
	(...)	100 130,96
	(...) W. M. (3)	9 772,33
	(...) J. S. (1)	166 631,50
	J. J.	74 344,13
	J. R.	15 166,20
	J. T.	32 559,91
	J. W.	31 712,63
	(...) D. J. (1)	86 911,72
	J. J.	38 251,01
	(...)	31 458,16

	(...)	100 741,42
	J. Z. (2)	115 617,55
	J. M. (2)	975 879,30
	J. B.	2 784,83
	J. P. J. (2)	265 000,00
	(...) L. M. (1)	25 838,55
	(...) M.	262 128,15
	(...) W. K. (1)	3 841 764,12
	(...) T. J. (1)	25 544,55
	(...)	115 986,86
	(...)	25 219,91
	J. P.	18 285,39
	(...) A. L.	24 293,93
	(...)	113 711,18
	(...) A.	34 584,63
	(...) K. K. (2)	63 947,93
	(...)	15 351,93
	(...) M. S. (5)	3 779,81
	J. A. (3)	45 711,41
	J. I.	56 496,03

	J. A. (4)	23 458,02
	J. R.	31 435,63
	K. W. J. (1)	3 779,81
	(...)	45 298,71
	K. R.	53 460,79
	(...) M. J. (4)	227 935,49
	K.S.	202 366,47
	K. K.	54 000,00
	(...) W. S. (1)	138 260,44
	K. A.	15 512,35
	K.C. W.	35 337,95
	K. A., A.	140 138,52
	K.J.	60 215,43
	K. W. M. (4)	108 989,29
	K. R. A. (1)	46 456,51
	K. D., A.	48 928,24
	K. K.	40 489,68
	K. R. P. (3)	20 011,18
	(...), T.	69 775,05
	KANCELARIA (...)	916 350,72

	K. D.	24 318,92
	K. J., B.	20 393,41
	K. J.	31 520,00
	K.M.	68 040,00
	K. B. K. A. (4)	47 546,04
	(...) K. S. (2)	193 000,00
	K. R.	691 376,61
	(...)	188 279,89
	(...) J. A. (5)	43 871,26
	K. M.	30 000,00
	(...) A.	24 978,96
	(...) W. F.	23 860,50
	(...) P. J. (3)	80 000,00
	(...), A.	26 656,39
	(...) D. M. (1)	9 731,68
	K.Z.	34 922,61
	(...)	76 003,29
	(...), A.	49 019,68
	K.	243 871,26
	(...)	110 390,32

	K. F.	511 019,25
	(...)	27 370,78
	K. Z.	233 000,00
	(...)	23 000,00
	(...)	50 823,76
	K. D. I.	35 981,44
	(...)	25 664,00
	(...)	66 748,24
	(...) P. T.	27 000,00
	(...)	77 402,07
	(...) J. B. (2)	36 456,84
	K. K.	47 517,02
	K. S.	405 958,53
	(...) A.	20 000,00
	K. E.	40 398,54
	K. M. K. (1)	145 625,00
	(...) A. B. (3)	66 279,13
	K. E.	184 320,49
	K. P. W.	134 778,71
	(...) W. I.	7 740,26

	(...) M. T. (3)	3 779,81
	(...)	20 564,18
	K. P. J. (4)	125 102,80
	K. J.	820 000,00
	K. J.	1 153 769,68
	K. K. W. (1)	38 000,00
	K. S.	31 631,94
	(...)	32 529,77
	(...) D. J. (2)	36 326,37
	(...) J. E. (2)	15 983,47
	(...)	132 214,57
	(...)	32 354,76
	K. M. M. (2)	12 581,69
	(...) A. M. (3)	26 289,54
	(...)	24 240,13
	K. A. (5)	20 000,00
	K. S. (3)	188 000,00
	K. T.	56 084,45
	(...), H.	265 536,95
	K. K.	33 581,92

	K. K. (1)	63 497,95
	K. A. S. (3)	142 525,16
	K. B.	29 981,00
	K.-SZAL M.	46 333,50
	K. D. A. (3)	5 563,31
	K. D.	25 453,56
	(...)	53 871,26
	(...)	3 779,81
	K. D.	26 360,03
	K. E. M. (1)	63 871,26
	K. P.	59 123,36
	K. M.	39 005,00
	K. W. S. (2)	85 310,40
	K. J. E. (3)	37 480,91
	K. J.	50 331,11
	(...)	67 540,65
	(...) R.	43 871,26
	K. L.	11 477,32
	(...) K. W. (2)	48 645,41
	(...) C. E.	147 000,00

	K. A.	3 779,81
	K. B. E. (2)	112 765,05
	K. D. G.	120 889,00
	K. B.	24 986,03
	(...)	27 500,00
	(...) M.	28 669,95
	(...)	25 555,66
	(...) B. M. (2)	18 875,10
	K. P.	1 317 066,61
	(...) R.	116 506,78
	K. A. W.	65 945,27
	(...)	35 200,70
	(...) M. G. (1)	562 970,43
	(...)	86 813,29
	(...) M. I. (1)	326 090,48
	(...)	32 840,35
	(...)	81 000,00
	(...) J. A. (6)	14 164,24
	(...) A. T. (1)	117 154,00
	(...)	137 449,69

	(...)	68 342,56
	K.K.	256 180,68
	(...)	155 527,51
	(...) K. K. (3)	89 501,98
	K. B. A. (1)	103 615,27
	K. M.	5 185,66
	K. C.	14 037,90
	K. P.	347 807,43
	(...) E. I.	9 250,20
	K. R.	84 911,24
	K. W.	66 620,65
	(...)	22 923,45
	(...)	83 008,02
	K. R.	35 377,27
	(...)	9 939,64
	(...) B. T.	36 870,88
	(...)	9 118,73
	K. R. S. (2)	456 547,39
	(...)	63 857,49
	(...) P. B.	286 230,69

	(...)	167 171,34
	K. S. A. (3)	35 218,80
	(...)	137 414,52
	(...)	685 265,94
	K. H.	30 977,57
	(...) M. M. (3)	32 282,72
	K. M. F.	146 984,62
	K. T.	141 083,88
	K. M. (3)	31 267,36
	K. A. (6)	3 779,81
	K. O. (1)	46 840,83
	(...) D. J. (1)	117 456,00
	K.P.	67 073,42
	(...)	14 631,00
	K. P. M. (3)	66 282,74
	K. J.	28 678,98
	L. M.	20 186,98
	L. M.	895 338,12
	L. M.	38 588,98
	(...) J. A. (7)	72 878,04

	(...)	25 695,01
	L. E.	36 890,77
	L. L.	846 140,13
	(...)	2 442 183,23
	L. J. (2)	48 934,14
	L. M. A. (3)	31 979,61
	(...) A. D.	57 538,07
	(...) R.	134 026,66
	(...) M. E. (1)	49 070,51
	L. A.	4 978 887,57
	(..) A. H.	27 436,71
	L. W. ,Z.	535 000,00
	(...) K. E. (1)	75 723,52
	L.P.	62 118,00
	(...), D.	7 000,00
	(...) E. M. (2)	2 416,27
	L.S. J. (2)	27 268,92
	L. J.	85 541,18
	L. P.	170 111,98
	(...)	463,53

	(...) B. S.	53 006,98
	(...), H.	33 643,67
	(...) J. R. (2)	283 070,27
	(...) E. M. (2)	83 459,15
	(...) A.	57 632,88
	(...)	32 235,00
	(...) E. M. (2)	29 737,54
	Ł. R.	40 516,94
	(...) J. M. (3)	40 467,37
	(...)	24 811,89
	Ł. J. S. (3)	43 871,26
	Ł. Z.	29 220,78
	Ł. J.	385 785,64
	(...), A.	42 791,58
	(...) M. M. (2)	329 290,61
	(...), M.	28 036,85
	Ł.Z.	67 567,95
	(...)	25 730,81
	Ł. R.	82 735,36
	(...), J.	136 652,71

	(...)	27 440,99
	Ł.M.	93 465,41
	Ł. Z.	27 279,46
	Ł.R.	67 417,22
	(...)	46 333,50
	(...)	40 203,36
	M. J.	21 272,68
	(...)	63 906,69
	(...) J. I.	1 390 934,32
	(...) M. M. (4)	405 017,93
	M. R.	25 666,65
	M. H.	85 345,01
	(...) H. M. (2)	34 082,01
	(...) J. J. (2) ((...))	50 000,00
	M. M.	2 796 681,26
	M.P. S. (2)	144 706,77
	M. A. (4)	47 475,87
	M. I.	183 250,70
	M. Ł.	60 551,11
	M. H.	111 255,70

	(...) J. S. (4)	18 992,77
	(...) K. E. (2)	58 468,82
	M. A. J. (1)	444 133,01
	M. K.	38 811,92
	M. K.	33 854,73
	M.K.	37 528,72
	M.M.	74 646,58
	M. C. (2)	704 694,17
	(...)	217 456,56
	M. J.	95 371,93
	M. S. (6)	57 498,08
	(...)	5 187,21
	(...) L. A. (1)	72 878,04
	M. H.	23 871,26
	M. T.	9 715,58
	M.P.	31 719,93
	(..) B. K. (2)	151 904,87
	M. M.	71 158,49
	M.M. J. (5)	3 779,81
	M.W. J. (2)	66 784,26

	M.	3 779,81
	(...) W. J. (3)	292 600,20
	M. P.	32 290,66
	M. W. T. (1)	65 571,04
	(...)	31 942,20
	M. G.	30 196,31
	M. R. (1)	35 601,35
	(...) M. T. (4)	88 000,00
	M. I.	34 584,63
	M.Z. Z.	58 335,66
	(...)	12 409,92
	(...), P.	24 445,74
	(...)	23 295,08
	M. W. A. (2)	642 072,75
	M.J.	234 257,87
	(...)	34 082,01
	M. W. A. (3)	118 836,11
	M. J.	25 021,25
	M. M.	50 891,96
	M. A.	50 032,53

	(...) W. M. (5)	70 977,00
	M. A.	50 000,00
	M. M. S. (7)	52 000,00
	(...)	69 578,88
	(...)	183 810,86
	(...)	42 605,20
	M. K.	462 040,40
	M. J.	228 863,83
	M. M. K. (2)	1 700 000,00
	M. P. P.	75 353,30
	M. T. M. (2)	5 451,42
	(...), M.	1 780 412,09
	(...)	50 445,67
	M. D.	59 763,04
	M. E.	31 780,62
	M.C.	70 287,14
	M.B. J. (4)	84 758,57
	M. M.	95 994,00
	(...) A.	1 821 655,37
	(...)	2 374,99

	(...)	58 477,00
	(...)	50 571,31
	M. W. M. (6)	619 974,07
	M. J.	105 235,05
	(...)	869 926,01
	(...)	32 735,13
	M.	131 457,02
	(...)	7 400,85
	(...)	461 144,03
	M. J.	172 739,41
	(...) A. J. (2)	25 502,92
	(...)	25 089,36
	(...) M. J. (6)	36 481,47
	(...) A. L.	35 290,04
	(...) T. E.	66 382,90
	(...) L.	1 890 875,36
	(...)	2 315 304,85
	(...) B. J. (3)	31 432,82
	(...)	92 939,63
	(...)	228 009,22

	(...) J. S. (5)	35 894,94
	N. B. M. (3)	35 998,09
	N. K. W. (3)	40 434,46
	N. L.	9 871,26
	(...)	85 363,77
	(...) A.	215 304,54
	(...) K.	33 565,96
	N. J. K. (3)	47 576,84
	N. L.	53 392,63
	(...)	284 377,93
	(...) A.	31 755,84
	(...) A.	31 922,10
	(...) A.	3 329,29
	(...)	1 031 539,76
	(...) K. W. (4)	672 180,30
	(...)	127 667,45
	(...) A.	135 871,44
	(...)	24 317,37
	(...)	83 840,86
	O.Z.	81 732,74

	O. W.	109 501,98
	O. M. A. (5)	103 002,66
	(...) M. E. (2)	80 096,40
	O. A. K. (3)	735 986,88
	O. E.	3 779,81
	(...)	40 434,70
	(...) J.	139 439,82
	(...)	125 565,17
	(...)	45 576,83
	(...) J. M. (4)	68 182,23
	O. A. B. (4)	37 912,68
	O. A.	40 791,48
	(...)	32 654,02
	(...)	129 726,95
	(...)	162 460,12
	P. S.	24 227,08
	P.W. L. (2)	74 582,04
	(...) M. A. (6)	49 463,82
	(...) J. P. (1)	150 314,78
	(...) T.	169 168,33

	P. S. E.	41 998,51
	(...) P. M. (3)	79 932,82
	(...) M. T. (5)	36 221,83
	(...) A.	234 333,04
	P. J. A. (8)	17 570,66
	P. J. W. (1)	52 545,85
	P. J.	21 875,99
	P. K.	106 260,47
	(...)	30 643,45
	(...) A. J. (3)	80 089,72
	(...) W. A. (4)	26 832,51
	P. Z.	32 143,91
	(...)	417 142,07
	(...)	570 000,00
	(...)	215 633,87
	(...)	1 325,47
	P. A.	100 833,72
	P. E. J. (3)	551 141,44
	P. J. M. (5)	320 556,16
	P. W.	21 127,06

	(...) J. J. (3)	847 552,24
	P.W.	173 126,56
	P.S. G. (1)	40 463,73
	(...) J. P. (2)	136 655,28
	(...)	3 779,81
	P. T.	24 296,69
	P. S.	117 356,64
	(...)	170 783,91
	(...) R. A. (1)	37 538,43
	(...)	20 010,74
	(...) P.	182 110,42
	(...) A. J. (4)	105 966,27
	(...) I. M.	59 854,96
	P. E.	112 584,99
	P. K. M. (4)	56 742,32
	P. P. A. (1)	52 863,59
	P. R.	131 732,79
	P. T. W. (2)	19 762,37
	(...)	41 500,00
	(...) Z. A. (1)	32 358,70

	P. W. C.	103 779,81
	(...)	20 287,75
	P. R.	49 934,50
	P. A. E. (3)	31 150,71
	P. M. J. (7)	38 837,46
	(...)	127 801,29
	(...)	294 682,68
	(...) T. J. (2)	14 411,75
	P. P.	94 002,85
	P. S. H.	369 330,06
	P. E. L. (2)	8 426,77
	(...)	82 951,02
	(...)	42 784,20
	(...)	31 927,62
	(...) Z. B. (2)	151 281,67
	(...)	506 518,88
	P. T. M. (3)	938 120,92
	(...) S.A.	143 871,26
	(...) P. J. (5)	136 204,64
	(...) A.	100 000,00

	P. M. M. (5)	96 166,29
	(...) H. J. (2)	154 316,19
	(...) M.	135 892,49
	(...) P. A. (2)	49 070,51
	(...)	38 952,51
	(...)	734 874,70
	(...)	866 790,33
	P. F.	34 793,86
	P. W.	47 435,03
	(...) SP. Z O.O.	26 573,79
	P. H.	65 000,00
	P. P.	26 098,25
	(...)	262 984,02
	(...)	151 367,76
	P. K.	1 350 016,20
	(...)	69 478,01
	P. R.	89 688,88
	P.M. D. (2)	16 000,00
	(...) W. J. (4)	26 657,44
	P. G.	50 384,27

	(...) A.	906 769,91
	(...)	636 211,74
	(...) S. M.	47 475,57
	(...) G. M. (3)	33 630,60
	P. K. K. (3)	43 144,93
	P. T. B.	93 577,43
	(...)	54 821,42
	P.S.	32 143,91
	(...) A. T. (1)	589 585,20
	R. B.	3 798 998,47
	R. W. M. (7)	8 124 202,58
	(...)	100 669,69
	(...) K. J. (3)	86 744,00
	(...) H. J. (1)	85 401,35
	(...) K. A. (4)	254 228,55
	R. Z.	4 549,18
	(...)	116 359,95
	(...) L. A. (2)	56 400,01
	(...)B. H.	7 283,50
	R. F. (1)	34 793,86

	(...) K. W. (5)	32 265,46
	(...) A. K. (4)	123 342,87
	(...) A. K. (5)	33 489,98
	R. T. P.	81 775,42
	R. (...)	318 418,21
	R. K.	272 877,52
	R. L.	1 209 896,00
	(...)	230 212,63
	R. P.	365 000,00
	(...) T. W. (3)	36 495,32
	(...)	28 153,44
	(...)	90 742,56
	(...) H. L. (1)	13 871,26
	R.J.	31 307,73
	R. G.	36 796,08
	R. L.	209 657,84
	R. A. Z. (2)	289 791,99
	(...) K. M. (5)	66 978,12
	(...)	78 156,85
	(...)	190 974,72

	R.E.	31 480,51
	R. J.	200 000,00
	(...)	31 246,97
	R. P.	53 211,69
	R. P.	24 157,33
	(...)	411 315,18
	(...)	31 923,57
	(...) H. L. (2)	49 757,18
	(...) A.	1 716 512,22
	S.R. M. (1)	46 888,74
	(...) A. M. (1)	29 433,04
	(...)	39 574,41
	(...) A. Z. (2)	67 483,42
	(...)	4 279,81
	(...)	3 779,81
	S. L. M. (2)	32 157,36
	(...)	40 496,24
	(...)	156 125,22
	S. W. W. (1)	70 965,97
	(...) M. S. (8)	234 383,88

	S. M. G. (1)	317 729,30
	(...) A.	3 299,53
	(...)	22 162,14
	S. M.	823 169,51
	S. M. C. (3)	102 099,48
	S. W.	71 305,47
	S. D.	3 060 782,48
	S. K.	117 638,35
	(...) A. J. (5)	62 452,79
	S. J.	70 637,61
	S. K. M. (6)	45 961,57
	(...) A.	178 181,11
	(...) B. J. (5)	33 955,86
	(...)	82 643,30
	S. J.	282 723,43
	(...)	33 584,57
	(...) A. J. (6)	40 000,00
	(...)	32 928,34
	(...)	16 600,00
	(...) J. M. (5)	86 765,00

	S.A.	42 263,76
	(...)	31 082,83
	(...)	35 998,09
	(...)	434 022,04
	S. R. J. (2)	378 325,30
	(...)	116 113,14
	(...)	32 157,06
	(...) S. A. (1)	268 209,96
	(...)	21 996,90
	S. J. B. (3)	266 217,77
	S. T.	247 214,24
	S. J. S. (6)	59 512,15
	(...) A. W.	66 393,28
	(...) A. T. (2)	81 714,61
	(...)	40 613,92
	(...) R. G. (2)	32 609,02
	(...) W. A. (5)	1 943 871,26
	(...) B. J. (6)	25 075,46
	(...)	185 266,93
	(...) P. M. (4)	33 497,35

	(...) T. S.	144 090,53
	(...)	34 905,54
	(...) Z. D.	287 114,28
	(...). BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO (...)Z"	281 323,46
	SPÓŁDZIELNIA (...)	140 000,00
	(...)	64 556,63
	S. J.	147 468,36
	S. M.	39 189,16
	(...), M.	6 114,17
	S. M.	110 424,78
	S. J.	32 158,18
	S. S.	107 442,37
	S. J.	20 675,78
	(...)	139 940,45
	(...)	26 385,64
	S. R.	28 061,22
	(...) Z. J. (1)	32 565,09
	S. J.	45 566,96
	(...) K. S. (4)	30 459,84

	S. M. K. (3)	65 000,12
	S. B. A. (3)	139 134,89
	S. J. A. (9)	85 522,24
	S. K. A. (1)	153 251,25
	S. T.	31 478,85
	(...)	37 316,77
	S. G.	458 573,54
	S. J.	128 194,66
	S. M.	7 888,00
	S. A. M. (4)	906 238,32
	S. K.	519 298,39
	(...)	155 334,63
	(...) A. J. (2)	200 000,00
	(...), B.	44 951,89
	(...)	48 016,24
	(...) R. M. (2)	35 401,19
	S. J.	65 941,86
	(...)	34 360,17
	(...) M. I. (2)	84 537,49
	(...) M. R. (2)	72 963,52

	S. L.	330 831,42
	S. W.	4 424 440,06
	(...) M., M.	40 000,00
	S. K.	72 878,44
	(...)	347 534,93
	S. A. R. (3)	82 646,86
	(...)	73 695,30
	S. G. (2)	32 817,12
	(...)	177 080,40
	(...) P. J. (6)	77 766,75
	(...)	31 264,23
	(...)	152 530,55
	(...) I. K. (2)	3 779,81
	(...) H. J. (3)	57 522,36
	(...) M. R. (3)	232 663,56
	(...)S. R.	18 620,57
	S. A.	34 519,94
	S. T.	23 901,47
	S. Z.	81 525,88
	S. T. J. (3)	133 367,85

	S. Z., H.	40 236,79
	(...)	31 048,60
	(...)	1 155 943,65
	S. A.	3 779,81
	(...) W. E.	13 871,26
	S. R.	280 907,91
	(...)	24 349,12
	(...)	45 997,42
	(...)	146 744,87
	S. W.	54 347,85
	(...) M. D. (3)	103 319,08
	(...) Z. C. (1)	188 714,30
	S. W. (1)	52 605,03
	S. A. P. (2)	1 075 933,36
	S. T. M. (4)	100 454,75
	(...) A.	1 596 010,76
	S. W.	67 317,64
	(...)	363 267,78
	(...) K. O. (2)	232 908,61
	(...)	33 810,85

	(...)	30 948,03
	S. J.	45 942,76
	(...)	59 000,00
	(...)	1 088 025,38
	(...)	30 615,47
	S. M.	114 407,49
	(...)	32 158,18
	(...) E. M. (1)	1 200 000,00
	S. S. J. (3)	109 472,24
	S. E.	32 318,52
	S. H. I.	200 000,00
	(...)	2 492 000,00
	S. M. P. (3)	109 669,43
	S. M.	225 345,44
	(...) E. M. (1)	66 359,72
	(...) J. A. (10)	66 359,72
	Ś. D. B. (2)	196 691,26
	(...) D. E.	443 306,54
	(...)	243 871,26
	Ś. D. W.	230 351,65

	(...) T. J. (1)	443 871,26
	Ś.R.	315 728,63
	(...)	16 048,27
	(...)	729 977,26
	(...)	345 552,60
	(...) (Ł.)	85 941,05
	(...) M. S. (9)	23 294,39
	T. M.	180 063,84
	(...)	56 828,93
	(...)	32 143,91
	(...) R. T. (2)	449 356,52
	(...) D. M. (2)	48 202,68
	(...) T. J. (4)	591 603,92
	(...)	19 235,99
	(...)	43 112,16
	T.J. S. (2)	46 888,74
	(...) K. J. (4)	21 832,92
	(...)	25 565,52
	(...) J. R. (2)	195 587,71
	(...)	43 253,30

	(...) P. J. (3)	133 956,20
	(...)	304 531,93
	(...)	59 272,64
	T. R. H. (1)	421 877,11
	(...) J. E. (2)	15 496,48
	T. J.	22 594,26
	(...) A. M. (1)	55 425,98
	(...)	151 083,15
	(...)	221 877,11
	(...)	134 290,33
	(...) SP. Z O.O.	237 932,98
	(...)	79 248,01
	W.Z. K. (2)	610 343,96
	W. M.	25 674,99
	W. A. M. (5)	70 025,70
	W. E.	804 717,59
	W. J.	117 708,07
	(...)	129 253,54
	W. L.	412 305,46
	(...) A. A. (5)	83 193,13

	(...) M. P. (4)	83 271,06
	(...) G. A. (2)	32 839,72
	(...) I. W.	24 126,89
	(...)	50 600,00
	W. L. (3)	313 694,27
	W. Z.	58 320,00
	(...)	32 291,31
	(...)K. E. (3)	23 113,67
	W. K.	171 854,84
	W. W. K. (2)	149 808
	W. W.	3 998 405,71
	W. J. W. (2)	143 871,26
	(...) I. M.	30 912,73
	(...) A. S. (3)	53 283,88
	W. A.	41 969,06
	W. E.	132 008,45
	(...)	152 361,93
	W.S.	23 750,14
	(...) J. M. (6)	46 018,25
	(...) K. Z.	275 871,72

	(...)	140 110,70
	W.Z. A. (2)	111 898,24
	(...)	177 293,32
	(...) M. J. (8)	414 428,18
	W. K.	24 920,56
	W. Z.	45 621,01
	(...) SP Z O.O.	483 259,86
	(...) K. A. (7)	3 779,81
	(...)	43 871,26
	(...)	25 561,91
	(...)	1 182 972,69
	(...)	86 558,36
	W. P. S. (3)	2 338,64
	W.W.	315 998,96
	(...)	45 782,98
	(...), H.	134 000,00
	W. M.	362 964,91
	W. S.	1 943 871,26
	W. W. K. (3)	198 664,40
	W. R.	75 572,47

	(...)	55 517,47
	(...)	185 937,81
	(...)	175 937,81
	W. R. (2)	410 196,94
	W.J.	20 000,00
	(...)	27 635,78
	W. M.	16 131,88
	W. S. W. (2)	41 981,69
	(...) M. P. (1)	55 382,37
	(...)	19 616,31
	(...) A. M. (6)	32 278,81
	(...) J. S. (2)	8 952,71
	(...)	137 496,39
	(...)	175 247,36
	(...)	21 675,00
	W. A.	343 871,26
	W. T. D. (2)	47 846,57
	(...)	32 578,82
	(...) R.	32 373,55
	W. A. Z. (3)	336 871,00

	(...)	31 173,83
	W. I.	37 555,76
	W. K.	575 987,88
	W. R. S. (3)	9 333,48
	W. S.	287 505,90
	W. W.	155 251,07
	W. Z. W. (1)	120 402,35
	W. M. (J.)	129 401,25
	W. M.	28 850,14
	W. B. J. (5)	269 648,34
	W. E. A. (1)	116 767,75
	W. M. W. (3)	38 783,28
	(...)	27 153,21
	(...)	146 871,26
	(...)	114 727,38
	(...)	3 800,00
	(...) M. A. (7)	3 779,81
	(...) L. K.	165 365,52
	(...)	46 075,31
	W. A. J. (1)	16 042,78

	W. K.	134 632,03
	(...)	106 491,69
	Z. K. M. (7) (B.)	36 799,21
	(...) M. Z.	25 135,31
	(...) G. E.	19 917,46
	Z. J. K. (4)	25 537,22
	(...) R. D.	512 654,52
	Z. O.	33 457,51
	ZAKŁAD (...) SP Z O.O.	3 847 473,43
	Z. T. F.	618 333,71
	(...)	23 140,68
	(...)	34 799,83
	Z. B. (1)	65 014,43
	(...)	108 298,51
	(...)	143 370,16
	Z. M.	32 128,33
	Z.P.	23 958,51
	Z. K.	32 278,81
	Z. R.	76 954,93
	Z. R.	3 983,90

	Z. W.	217 944,48
	Z. C. (2) T. L.	21 328,17
	Z. R. A. (2)	32 230,44
	Z. W. P.	37 138,77
	Z.J. M. (7)	28 605,28
	(...)	132 208,54
	Z. G. H.	32 096,95
	(...)	1 823 638,29
	(...)	111 285,41
	(...)	49 323,99
	(...)	1 178 102,09
	Z. A.	498 929,30
	(...) Z. W. (2)	105 529,64
	Z.E. A. (2)	43 141,79
	(...)	85 555,68
	Z. S. A. (4)	198 760,84
	(...)	851 448,43
	(...)	1 583,25
	(...) A. M. (7)	42 531,15
	Z. M.	110 469,40

	Z. R.	20 494,00
	Z. W. T. (2)	48 585,19
	(...)	26 322,47
	Z. Z.	28 650,77
	(...) P.	34 086,41
	Z. S.	55 531,30
	Z. Z.	32 803,36
	(...) K. M. (4)	70 000,00
	(...) Z. L.	47 478,92
	(...) K. J. (3)	134 879,49
	(...)	2 026,72
	(...)R.	65 550,59
	Z. J. (2)	33 604,20
	(...) Z.	78 108,31
	(...) M. T. (6)	823,18
	(...)	23 046,24
	(...)	55 671,34
	(...) J.	139 028,11
	(...)	201 571,24

tj. o czyn z art. 296 § 1, 2 i 3 k.k.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 17 listopada 2020 roku oskarżonych Ł. K. (1), A. S. (1) i M. S. (2) uniewinnił od dokonania zarzucanego im czynu, kosztami postępowania obciążając Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku złożył prokurator i pełnomocnicy oskarżycieli posiłkowych oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego.

Prokurator na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k., art. 444 k.p.k. i art. 447 § 1 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonych Ł. K. (1), A. S. (1) i M. S. (2) i orzeczeniu temu zarzucił:

1. Obrazę przepisów postępowania, tj. art. 92 k.p.k. oraz art. 4 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., mającą wpływ na treść zapadłego wyroku, polegającą na wyjątkowo lakonicznym (pomimo obszerności zgromadzonego materiału dowodowego) przedstawieniu ustaleń wynikających z poszczególnych dowodów przeprowadzonych w sprawie, w tym zupełnym pominięciu wśród przyjętych w uzasadnieniu wyroku za podstawę rozstrzygnięcia faktów i okoliczności - mimo obdarzenia przymiotem wiarygodności zeznań klientów (...) S.A. (m.in. M. G. (2), J. G. (1), E. Ś. (1) i in.), kontrolujących tę spółkę (...), syndyków masy upadłości spółek (...) S.A. i (...) sp. z o.o., a także pomimo pozytywnej oceny uzyskanych w sprawie opinii biegłych -wynikających z tych dowodów okoliczności sprzecznych z wyjaśnieniami oskarżonych i przemawiających na ich niekorzyść, dotyczących m.in.:

- wprowadzających w błąd klientów (...) S.A. informacji o stanie ich rachunków inwestycyjnych,
- daleko idących rozbieżności między deklarowaną a rzeczywistą wartością przypisanych klientom (...) S.A. obligacji, w szczególności raportowaną do (...),
- świadomości tego rodzaju rozbieżności wśród członków zarządu (...) S.A., w tym dowolnego uzgadniania stanów rachunków klientów (...) S.A. przez członków zarządu tego (...), nie znajdującego oparcia w używanym algorytmie i wykorzystywanych systemach, a także podejmowania przez członków zarządu (...) S.A. czynności mających na celu ukrycie nawarstwiających się problemów spółki,
- wadliwego sposobu prowadzenia dokumentacji księgowej i inwestycyjnej w (...) S.A.,
- wysokiego ryzyka podejmowanych inwestycji, wadliwego ich zabezpieczenia oraz dokonywania transakcji sprzecznych z deklarowaną strategią, umowami zawartymi z klientami oraz warunkami emisji obligacji spółki powiązanej kapitałowo i osobowo,

a także nieustosunkowaniu się przez Sąd I instancji do szeregu innych okoliczności, dotyczących sposobu zarządzania i dysponowania przez oskarżonych powierzonymi im przez klientów (...) S.A. środkami, wynikających z przeprowadzonych w toku postępowania przygotowawczego oraz sądowego dowodów, w szczególności opinii biegłych, co skutkowało oparciem się przez Sąd wybiórczo na niektórych tylko okolicznościach ujawnionych w postępowaniu, faktycznie uniemożliwiając określenie, jakie konkretnie okoliczności Sąd ten uznał za udowodnione, a jakie nie i na jakich podstawach dowodowych oparł się przy ich ustalaniu, a w konsekwencji także uniemożliwiając odtworzenie szczegółów przyjętego przez ten Sąd stanu faktycznego w zakresie poszczególnych zachowań składających się na zarzucony oskarżonym czyn i ocenę prawidłowości przyjętego przez Sąd I instancji rozumowania;

2. Obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., mającą wpływ na treść zapadłego wyroku, polegającą na dowolnej, a nie swobodnej ocenie dowodów i obdarzeniu przez Sąd I instancji przymiotem wiarygodności wyjaśnień oskarżonych Ł. K. (1), A. S. (1) i M. S. (2), podczas gdy ocena taka nie daje się pogodzić z pozostałym, również w pełni obdarzonym przez ten Sąd przymiotem wiarygodności materiałem dowodowym o charakterze osobowym oraz materiałem obiektywnym w postaci dokumentacji oraz opinii biegłych, w sytuacji, gdy przyjęta przez Sąd I instancji wiarygodność wyjaśnień oskarżonych odnośnie min. posiadanego zamiaru i motywacji, jaką się kierowali, a także co do prawidłowości i rzetelności w wykonywaniu powierzonych im

obowiązków związanych z zajmowaniem się sprawami majątkowymi klientów (...) S.A., nie znajduje uzasadnienia w tym materiale, wskazującym na pełną świadomość oskarżonych co do fundamentalnych uchybień związanych z prowadzeniem dokumentacji finansowo-księgowej, rachunkowej i inwestycyjnej w podmiotach z grupy (...), podawaniem nierzetelnych informacji o wynikach prowadzonych inwestycji, uznaniowym określaniu i nienależnym wypłacaniu powierzonych im środków na rzecz niektórych klientów, jak też podejmowaniem przez nich działań mających na celu ukrycie ww. okoliczności, co częściowo znajduje potwierdzenie także w ustaleniach zakończonych prawomocnymi wyrokami skazującymi wobec oskarżonych Ł. K. (1) i M. S. (2) postępowaniach Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli o sygn. akt III K 604/12 oraz IV K 823/13.

3. Obrazę przepisów postępowania, tj. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k., mającą wpływ na treść zapadłego wyroku, polegającą na rozstrzygnięciu przez Sąd I instancji zbiorczo wszystkich pojawiających się w sprawie wątpliwości na korzyść oskarżonych i w konsekwencji uniewinnienie oskarżonych od zarzucanego im aktem oskarżenia czynu, bez sprecyzowania, co do jakich konkretnie okoliczności w ocenie Sądu zaistniały wątpliwości niedające się usunąć na podstawie zgromadzonych dowodów, podczas gdy zgodnie z treścią powoływanego przepisu na korzyść oskarżonych tłumaczyć należy nie wszystkie wątpliwości jakie mogą pojawić się w sprawie, ale wyłącznie takie, których wyjaśnienie w toku przeprowadzonego postępowania dowodowego nie było możliwe.

4. Błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zapadłego wyroku, polegający na:

a. przyjęciu za podstawę ustaleń faktycznych wszystkich przeprowadzonych w toku rozprawy dowodów, w tym zarówno wyjaśnień oskarżonych, jak i zeznań świadków oraz zasięgniętych w sprawie opinii biegłych, podczas gdy treść tych dowodów pozostaje ze sobą w jawnej sprzeczności, w szczególności w zakresie rzetelności działania oskarżonych, wypełnienia przez nich spoczywających na nich jako na członkach zarządu (...) obowiązków, w tym również obowiązku informacyjnego względem klientów, rzeczywistej możliwości uzyskania deklarowanego zysku oraz prawidłowości wypłat na rzecz wycofujących się klientów (...) S.A.;

b. uznaniu, że braki w dokumentacji (...) S.A. zgromadzonej w toku postępowania przygotowawczego oraz sądowego uniemożliwiają poczynienie jednoznacznych ustaleń odnośnie prawidłowości zarządzania środkami klientów przez tę instytucję i jej członków zarządu, podczas gdy z uznanego za wiarygodny materiału dowodowego w postaci zeznań świadków i opinii biegłych wynika, że rzekome braki w znacznym stopniu wynikają z faktu, że dokumentacja taka w ogóle nie była prowadzona, bądź prowadzona była w sposób szacunkowy lub nieprawidłowy - co w pełni uzasadnia przyjęcie w treści wywołanych opinii stosownych, uzasadnionych materiałem dowodowym i wynikającymi z niego okolicznościami sprawy szacunków;

c. uznaniu, że kierowane do klientów (...) S.A. informacje o stanie środków finansowych na rachunkach klientów oraz metodach wyceny tych rachunków były zgodne z obowiązującymi przepisami, podczas gdy z materiału dowodowego w postaci zeznań świadków, porównania zgromadzonych dokumentów oraz treści opinii biegłych wprost wynika, że podawane informacje nie przekazywały rzeczywistego stanu tych rachunków i w oczywisty sposób wprowadzały pokrzywdzonych w błąd;

d. uznaniu, że szkoda zaistniała w majątku klientów (...) S.A. była skutkiem czynników zewnętrznych, niezależnych od oskarżonych, takich jak: dynamiczne zmiany prawa, krótki okres dostosowawczy do nowej formy działalności, nietrafione doradztwo firm trzecich, nieprawidłowości w działaniu zamówionego u podmiotu trzeciego systemu informatycznego, długotrwałe procedowanie wniosku o zmianę formy działalności przez (...) oraz intensywność podjętej przez ten organ interwencji, a wysokość strat mieściła się w dopuszczalnym ryzyku niepowodzenia rynkowego, podczas gdy to decyzje oskarżonych m.in. co do przyjętych kierunków inwestycyjnych, uznaniowego dysponowania środkami klientów, prowadzenia działalności mimo niesprawności opracowanego systemu informatycznego, wadliwego przydzielania obligacji, niespójnego informowania klientów (...) S.A. oraz (...) o stanie ich rachunków, jak też dokonywaniu wypłat z rachunków inwestorów wbrew ich rzeczywistej wartości, z uwzględnieniem niewypracowanego jeszcze zysku, były główną przyczyną zaistnienia szkody w majątku klientów (...) S.A., jak też zaistnienia okoliczności uzasadniających interwencję ze strony (...),

e. uznaniu, że działania podjęte przez organ nadzoru w postaci (...) w związku z odebraniem licencji (...) S.A. uniemożliwiają określenie szkody powstałej w majątku klientów (...) S.A. w wyniku działań lub zaniechań zarzucanych oskarżonym, podczas gdy z ustaleń opinii biegłych, uznanych przez Sąd jako pełne, jasne i wiarygodne, jednoznacznie wynika, że nawet w przypadku przyjęcia najkorzystniejszych oszacowań z punktu widzenia oskarżonych, szkoda taka wystąpiła jako skutek nadużywania uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez oskarżonych.

5. Obrazę przepisu prawa materialnego, tj. art. 296 § 1, 2 i 3 k.k., na skutek której zapadły wyrok nie odpowiada prawu, poprzez uniewinnienie oskarżonych od całości zarzutu aktu oskarżenia, pomimo że Sąd I instancji zaniechał przeprowadzenia podstawowej analizy poszczególnych, wskazanych w zarzucie zachowań, składających się na zarzucany oskarżonym czyn, podczas gdy z przyjętych przez Sąd I instancji jako podstawę ustaleń faktycznych dowodów wynika, że już poprzez samo tylko sporządzanie i podawanie klientom raportów miesięcznych zawierających nieodzwierciedlające rzeczywistego stanu ich rachunków kwoty, uwzględniające rzekomy "prognozowany", lecz niedookreślony co do sposobu wyliczenia "przyszły" zysk, a następnie dopuszczenie do dowolnego wypłacania tych środków, szkoda w majątku pozostałych klientów (...) S.A. zaistniała jeszcze przed wdrożeniem kwestionowanych przez Sąd działań przez (...) i możliwym jest przynajmniej częściowe jej określenie.

6. Obrazę przepisów postępowania, tj. art. 399 § 1 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k., która mogła mieć wpływ na treść wyroku i skutkować w konsekwencji obrazą prawa materialnego, polegającą na:

a. niezbadaniu przez Sąd I instancji podstaw do zmiany kwalifikacji prawnej zarzucanego oskarżonym czynu w sposób uwzględniający - przynajmniej w zakresie części zachowań, składających się na ten czyn - również kwalifikację z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., co wnioskowane było przez oskarżycieli posiłkowych w toku postępowania sądowego oraz w wygłaszanych przez nich głosach końcowych, a także lakoniczne odniesienie się do tej kwestii w jednym tylko zdaniu uzasadnienia wyroku, podczas gdy z treści zgromadzonych dowodów wynika, że poprzez wprowadzenie w błąd lub wyzyskanie błędu szeregu klientów (...) S.A. co do rzeczywistej wartości ich rachunków i wysokości osiągniętego zysku, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej płynącej z dalszego zarządzania tymi środkami, oskarżeni mogli doprowadzić pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia swoim mieniem poprzez powierzenie, a następnie pozostawienie powierzonych (...) S.A. środków w nierzetelnie i niegospodarnie prowadzonym przez oskarżonych zarządzie - co powinno skutkować uwzględnieniem ww. kwalifikacji przy ocenie charakteru zarzucanego oskarżonym czynu;

b. ograniczeniu się przez Sąd I instancji przy badaniu strony podmiotowej przestępstwa wyłącznie do oceny zaistnienia po stronie oskarżonych zamiaru ewentualnego lub bezpośredniego, podczas gdy w takiej sytuacji - nawet przy podzieleniu stanowiska Sądu odnośnie braku możliwości wykazania istnienia takiego zamiaru po stronie oskarżonych - Sąd ten zobligowany był nadto do oceny, czy przypisane oskarżonym w ramach zarzucanego im czynu zachowania nie zostały popełnione z winy nieumyślnej w formie lekkomyślności lub niedbalstwa - co uzasadniałoby przypisanie oskarżonym popełnienia przez nich czynu zabronionego kwalifikowanego z art. 296 § 4 k.k.

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy właściwemu Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego A. K. (1), adw. J. B. (4), zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych zarzucając wyrokowi :

1. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, mający wpływ jego treść orzeczenia, polegający na bezpodstawnym uznaniu że:

- oskarżeni nie nadużyli udzielonych im uprawnień i nie dopuścili się niedopełnienia ciążących na nich obowiązków w zakresie starannego zajmowania się sprawami majątkowymi spółki (...) S.A. oraz pokrzywdzonych osób fizycznych, w tym mojego mandanta oraz zobowiązania do wykonywania swoich obowiązków w dobrej wierze, w sposób

profesjonalny i z zachowaniem standardów zawodowej staranności oraz standardów wynikających z zarządzania i funkcjonowania domu maklerskiego, a w szczególności, jakoby:

a. oskarżeni nie dopuścili do sporządzanie i podawanie klientom nieprawdziwych raportów miesięcznych wskazujących wbrew rzeczywistości na uzyskiwanie przez nich zysków, pomimo posiadania świadomości i wiedzy o wysokości poniesionych strat z tytułu transakcji przeprowadzanych w czasie działalności (...) S.A. i (...) S.A., inwestycji prowadzonych przez (...) sp. z o.o. - przez co uniemożliwili klientom ograniczenie poniesionych strat poprzez rezygnację z kontynuacji inwestowania oraz doprowadzili do dowolnego wypłacania przez znaczną część osób nienależnych im zysków;

b. oskarżeni nie dopuścili do dokonywania zapisów niepełnych ilości obligacji na rachunkach klientów mające realny wpływ na wysokość wypłat w postępowaniu upadłościowym (...) sp. z o.o.

c. oskarżeni nie dopuścili do funkcjonowania w (...) S.A. systemu komputerowego tzw. Systemu (...) / Systemu MAP G., niegwarantującego rzetelności i wiarygodności wprowadzanych i edytowanych danych naruszających określone w regulaminie zobowiązanie do rzetelnego i starannego zarządzania portfelem klientów

d. „Informacje o wartości rachunku” sporządzane dla klientów (...) zawierały informacje o rzekomych prognozowanych zyskach - pomimo iż informacja ta stanowiła tytuł do wypłaty dla klienta kwoty wskazanej w ww. Informacjach; tym samym albo Informacje stanowiły realne zobowiązanie wobec klientów, zawierające (nieprawdziwe) informacje o wypracowanym rzekomo zysku, albo (...) S.A. wypłacało klientom zyski prognozowane;

e. (...) S.A. prowadziło dla swoich klientów 3 różne portfele inwestycyjne Dynamiczny, Stabilny i Gwarancja - pomimo że materiał dowodowy nie wskazuje na taką dywersyfikację, zaś klienci byli wprowadzani w błąd informacjami o rzekomej możliwości wyboru. W dniu 21 lipca 2011 przesłuchany w Prokuraturze Okręgowej biegły wskazał, iż: „Fikcją był podział na trzy rodzaje funduszy inwestycyjnych tj. stabilny, dynamiczny i gwarancja.”, a przyjęty przez (...) S.A. model zarządzania portfelami klientów nie uwzględniał deklarowanej dywersyfikacji ryzyka inwestycyjnego;

f. powodem powstania strat w rachunkach inwestycyjnych prowadzonych przez (...) S.A. było cofnięcie licencji na prowadzenie (...), odebranie W. dostępu do rachunków (...) oraz dokonanie zamrożenia aktywów (...) bez uwzględnienia, że to bezprawne działania oskarżonych skutkowały obligatoryjnym cofnięciem licencji na prowadzenie (...), a zatem to działania oskarżonych, a nie organów nadzoru, doprowadziły do powstania ww. strat;

g. działalność (...) S.A. mieściło się w ryzyku inwestycyjnym, zaś klienci (...) S.A. godzili się na to ryzyko inwestycyjne, a każda działalność gospodarcza wiąże się z ryzykiem - podczas gdy klienci (...) nie zostali rzetelnie poinformowani o ich rzeczywistych stratach i zyskach, a zatem nie mogli rzetelnie oszacować ww. ryzyka i w sposób świadomy zdecydować, czy godzą się na nie, zaś udostępniana im informacja na temat wyników nie zawierała wskazania, że pokazuje jedynie zyski przyszłe, kiedy w rzeczywistości klient ponosi straty, a nie zyski;

h. „postawa jaką prezentowali oskarżeni M. S. (2), Ł. K. (1) i A. S. (1) zarówno na etapie działalności (...) SA, następnie (...) oraz (...), ale także już po cofnięciu licencji (...) i ogłoszeniu upadłości (...) i (...) nie świadczyła o przestępczym zamiarze działania, ani w formie zamiaru bezpośredniego, ani ewentualnego”;

i. wartość szkody wyniosła łącznie 247.877.864,07 PLN dla 1156 klientów (...) S.A., podczas gdy z akt postępowania upadłościowego (...) X GUp 250/06 wynika, że iż na dzień 10 maja 2006 r. wartość szkody wyniosła co najmniej 339.422.121,98 PLN dla 1319 klientów (...) S.A., a dodatkowo, Sąd I Instancji nieprawidłowo ustalił wartość szkody poniesionej przez A. K. (1);

2. Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik postępowania, tj. art. 7 kpk w związku z art. 410 kpk (zasady swobodnej ceny dowodów), poprzez nieuwzględnienie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej poprzez pominięcie przy dokonaniu tej oceny:

a. treści pisma (...) S.A., R. H. (2), który wysłał wszystkim klientom (...) wraz ze styczniową „Informacją o wartości rachunku” podpisane przez niego pismo z dnia 14.02.2006, które stanowiło m.in.:

"w załączeniu przekazujemy miesięczny Raport Inwestycyjny, potwierdzający wynik wypracowany za styczeń 2006 r."[...] Obecny raport, zgodnie ze standardami rynkowymi, zawiera w zbiorczej formie wycenę rachunku inwestycyjnego, będącą finalnym wynikiem wszystkich operacji zrealizowanych w ciągu miesiąca na koncie. Wprowadziliśmy także zasadę podawania wyników inwestycyjnych do 10 dnia roboczego kolejnego miesiąca. [...] Jedynym dokumentem potwierdzającym stan indywidualnego Rachunku Inwestycyjnego jest comiesięczny Raport, wysyłany przez (...) do 14 dnia roboczego kolejnego miesiąca."

a zatem tego, że Informacja o wartości rachunku wskazuje zyski z operacji zrealizowanych, stanowiąc jedyny dokument potwierdzający stan indywidualnego rachunku inwestycyjnego i stanowiący podstawę do dokonania wypłaty - tym samym, nie zawierały one informacji o wynikach przyszłych;

b. faktu, że część klientów (...) otrzymało wypłaty w wysokości wynikającej z Informacji o wartości rachunku - a zatem, jeśli te Informacje zawierały informacje o wynikach (zyskach) przyszłych, klientom tym wypłacano zyski przyszłe (wyniki prognozowane), a nie istniejące w chwili wypłaty;

c. treści zaświadczeń podpisanych przez oskarżonych o ilości obligacji wydanych niektórym klientom, które to zaświadczenia przedstawiały ilość obligacji z godną z „Informacją o wartości rachunku” nadesłaną klientowi, ale niezgodną z dokumentacją, którą oskarżeni pozostawili w spółce dla organów;

e. treści warunków emisji wszystkich serii obligacji (...) sp. z o.o., które stanowią m.in. iż:

"Środki pieniężne pozyskane przez emisję obligacji wyemitowanych zgodnie niniejszymi Warunkami Emisji nie będą przeznaczone na spłatę zadłużenia spółki, a także nie będą przeznaczone na zakup składników majątkowych spółki, w tym podmiotów powiązanych z Emitentem, ani też nie będą przeznaczone na finansowanie bieżącej działalności Emitenta."

zaś oskarżeni dopuścili do zabezpieczenia kredytu na rachunku nr (...) udzielonego przez W. L. środkami klientów, tym samym dopuszczając do przeznaczenia środków pieniężnych uzyskanych z emisji ww. obligacji na spłatę zadłużenia spółki;

f. treści zeznań A. C. (1) (główniej księgowej (...) w maju 2005 r), zgodnie z którymi: (...) SA. dostarczała księgowej informacje o wartości umorzonych obligacji, a ta przekazywała ją Prezesowi, zaś ten przekazywał jej informację o wartości umorzonych obligacji. Wszystkie te informacje pochodziły z (...). Wartość obligacji na dany dzień stanowił zysk zrealizowany, a nie zysk przyszłościowy."

g. treści zeznań świadka D. M. (3) (zastępcy dyrektora departamentu do spraw działalności (...) w (...)), zgodnie z którymi: "M. G. (2) okazał rachunki, z których wynikało, że dochodziło do rozbieżności w zakresie kwot. W związku z tą informacją podjęto kontrolę, która potwierdziła nieprawidłowości w tym zakresie";

h. treści zeznań M. S. (10) (Dyrektora Departamentu (...) w (...)), zgodnie z którymi: przekazywanie przez (...) SA klientom informacji o stanie rachunku inwestycyjnego opiewających na znacznie wyższe kwoty niż przekazane do (...) po pierwsze wskazuje na przesyłanie (...) nieprawdziwych danych w sprawozdaniach finansowych, po drugie okoliczność ta mogła mieć wpływ na stabilność finansową domu maklerskiego, jak również wprowadzać w błąd (...) co do wskaźników bezpieczeństwa domu maklerskiego.

i. treści opinii biegłych C.-M. i S. z 30 kwietnia 2019 r., zgodnie z którą:

— w (...) S.A. oraz (...) sp. z o.o. nie została opracowana, zatwierdzona przez właściwe organy oraz wdrożona oficjalna strategia inwestycyjna, co świadczy o nierzetelności w prowadzeniu tego podmiotu, gdyż nie pozwalało to na monitorowanie i w razie potrzeby dokonanie zmian w decyzjach dotyczących poszczególnych inwestycji (s. 23

i 88-89); (na rozprawie 23.09.2019 r. biegłe stwierdziły: „Zaznaczyć należy, że sporządzanie, wdrażanie strategii inwestycyjnej jest powszechną praktyką tynkową, wręcz standardem, szczególnie przy tej skali operacji. Generalnie, strategia inwestycyjna jest to standard biznesowy i w związku z tym niewątpliwie brak takiego dokumentu zawsze jest oceniany negatywnie, gdyż wskazuje na pewną chaotyczność funkcjonowania tego typu podmiotu. Brak strategii nie pozwala, w wystarczającym zakresie, na monitorowanie i kontrolowanie i podejmowanie kroków, aby zmienić strategią inwestycyjną w przypadku wystąpienia zmiany na rynku (...) Kluczowym problemem jest jednak jest brak strategii, czy dokumentacji, że (...) zarządzało płynnością, że było to prowadzone zgodnie ze standardami”.

– zdecydowana większość klientów (...) S.A. nie została powiadomiona o tym, że powiązana z nią osobowo i kapitałowo spółka (...) sp. z o.o. inwestuje w obligacje korporacyjne na rynku nieruchomości, ani nie została powiadomiona o ryzyku wynikającym z inwestowania na tym rynku, jak również o tym, że inwestycja ta została zabezpieczona ich środkami, które znajdowały się na rachunku inwestycyjnym w W. L. (s. 27). Działanie to było niezgodne z warunkami emisji obligacji, zgodnie z którymi środki pieniężne, pozyskane przez emisję obligacji nie mogły być przeznaczone na spłatę zadłużenia spółki.

– Obligacje spółki (...) były niezabezpieczone i nieoprocentowane, z tego względu z ich zakupem przedmiotowych wiązało się ryzyko niższego zysku niż np. w przypadku zakupu obligacji o stałym oprocentowaniu (s. 28 opinii biegłych C-M i S).;

– klienci (...) S.A. ponosili ryzyko inwestycji prowadzonych przez (...) sp. z o.o. (nie mając o tym wiedzy), ponieważ to ich środki stanowiły zabezpieczenie debetu w amerykańskiej spółce (...) - w razie niedotrzymania warunków emisji obligacji i niepowodzenia planowanych przez (...) sp. z o.o. inwestycji w nieruchomości w USA, W., żądając zwrotu kwoty (pochodzącej z linii debetowej w W.) miała prawo żądać zaspokojenia swoich roszczeń z powierzonego jej majątku (...) sp. z o.o., pochodzącego ze środków klientów (...) S.A. (...) sp. z o.o. pozyskała środki z linii debetowej od W. na nabycie obligacji spółki (...) inwestującej na rynku nieruchomości w USA, która była osobowo powiązana z grupą (...)) (s. 78 i 96);

– sposób funkcjonowania systemu księgowego (...) S.A. – tzw. Systemu (...) był wadliwy i generował liczne błędy, które nie pozwalały na rzetelne i staranne zarządzanie portfelem klientów, co stanowiło naruszenie § 16, 17 i 29 Regulaminu (...) S.A. (w całym okresie funkcjonowania spółki występowały liczne błędy w przeliczeniach rachunków klientów przez system finansowy, tj. w kwotach ewidencjonowanych na rachunkach klientów (...) S.A. (s. 78 i 96), W ocenie biegłych, system (...) był całkowicie niewiarygodny - funkcjonował tak, aby transakcje mogły być na nim swobodnie zapisywane i modyfikowane przez członków zarządu (...) S.A.;

– podawanie w miesięcznych raportach w prognozowanego zysku, bez wyodrębniania rubryki „prognozowane”, mogło wprowadzać klientów w błąd, co do rzeczywistego stanu faktycznego w szczególności osoby nie posiadające wiedzy specjalnej w tym zakresie; zgodnie z ustawą o rachunkowości i powiązаныmi z nią rozporządzeniami do wyceny aktywów finansowych wymagane jest stosowanie tzw. wartości godziwej, odpowiadającej wartości możliwej do uzyskania na rynku w danym momencie, a nie w odległej przyszłości (opinia biegłych – Tom. 282, k. 56088; akt oskarżenia – s. 53-54);

– dokumentacja finansowa (...) S.A. i (...) Sp. z o.o. była prowadzona nierzetelnie i nieprawidłowo, „co może wskazywać na ukrywanie w Spółkach pewnych zdarzeń finansowych mających znaczenie zarówno dla oceny kondycji finansowej spółki, jak i dla ustalenia jej rzeczywistego majątku” (s. 34 opinii biegłych z 30.04.2019 r.); „(...) nie można by było stwierdzić ile jest rachunków, gdyż dokumentacja finansowo-księgowa była nierzetelna (...) To, że dokumentacja była nierzetelna o tym świadczy, że być rachunki, które tam się nie znajdowały, to widać po tym, że nie ujęto w nich linii kredytowej. Obligacje były umarzane bez wiedzy poszczególnych inwestorów, na co podajemy przykłady w opinii” (opinia uzupełniająca ustna biegłych – C.-M. i S. na rozprawie w dniu 15.07.2020 r.);

– klienci (...) S.A. nie byli należycie i dostatecznie informowani o wycenie obligacji i o wszystkich istotnych kwestiach związanych z przyjętymi metodami pomnażania kapitału (np. brak było informacji dotyczących inwestycji w obligacje (...)) (s. 81-82); „(...) klienci powinni mieć wiedzę o środkach pochodzących z umorzenia o obligacji, a szczególności

powinni mieć wiedzę o zaciąganiu kredytów, które obciążają wartość ich obligacji, a nie znajduje się to w sprawdzaniu finansowo - księgowym i o którym to fakcie nie zostali poinformowani" (opinia uzupełniająca ustna biegłych — C.-M. i S. na rozprawie w dniu 15 lipca 2020 r.)

j. treści opinii biegłego z listy Sądu Okręgowego w Bydgoszczy A. M. (8) z 4 grudnia 2011 r., zgodnie z którą w wyniku analizy reprezentatywnej próby rachunków indywidualnych inwestorów (120 rachunków, co stanowi ok. 10% liczby inwestorów indywidualnych), we wskazanych okresach pieniądze wpłacane przez klientów na indywidualnie dla nich założone rachunki były następnie przelewane na wskazane rachunki główne spółki (...) S.A., z których pochodziły środki wykorzystywane dla dokonywanych przez nią operacji finansowych oraz że środki te nie powracały na rachunek indywidualny w kwocie odpowiadającej sumie wpłaconej przez klienta i że na ogół były to kwoty „wielokrotnie niższe” oraz że na kontach indywidualnych klientów nie znajdowały się środki odpowiadające sumie wpłaconych przez nich pieniędzy — zarówno na dzień 28 kwietnia 2005 r., jak i 31 grudnia 2005 r., czy 31 marca 2006 r., lecz kwoty znacznie niższe lub też zupełny brak środków (k. 56833 i 56840 akt sądowych, s. 2 i 8 opinii);

3. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 286 kk oraz art. 296 § 1, 2 i 3 kk poprzez uniewinnienie oskarżonych od stawianych im zarzutów oraz brak zmiany kwalifikacji prawnej zarzucanych im czynów, pomimo potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym sprawy, iż oskarżeni dopuścili się przestępstw określonych dyspozycją ww. przepisów.

4. Naruszenie przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.:

a. art. 116 kpk i art. 9 § 2 kpk poprzez zamknięcie przewodu sądowego na tej samej rozprawie, na której opinie uzupełniające złożyli biegli (i na której składali też wyjaśnienia oskarżeni) i nieuwzględnienie wniosku pełnomocników oskarżycieli posiłkowych o umożliwienie im sporządzenia i złożenie pisma ustosunkowującego się do wyjaśnień oskarżonych oraz uzupełniających opinii biegłych oraz nieuwzględnienie wniosków z listopada 2020 r. o ponowne otwarcie przewodu sądowego, celem umożliwienia złożenie ww. pisma.

Pełnomocnik wniósł o:

1. uchylene zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji;
2. zasądzenie na rzecz pełnomocnika z urzędu oskarżyciela posiłkowego A. K. (1) kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, oświadczając, iż koszty te nie zostały zapłacone w całości, ani w części.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego A. K. (2), adv. M. E. (3) zaskarżyła wyrok w całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych i na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na bezpodstawnym uznaniu, że:

oskarżeni - Ł. K. (1), pełniąc funkcję zarówno członka zarządu (...) S.A., jak i (...) sp. z o.o., A. S. (1), pełniąc funkcję członka zarządu (...) S.A. i M. S. (2), funkcję zarówno członka zarządu (...) S.A., jak i (...) sp. z o.o. - w okresie od 25 lutego 2005 r. do 22 czerwca 2006r. w W. przy ul. (...), będąc obowiązanymi na podstawie odrębnej umowy o zarządzanie portfelem i prowadzenie rachunku inwestycyjnego oraz stanowiącego część każdej umowy „Regulaminu zarządzania przez (...) Grupę Inwestycyjną S.A. cudzym portfelem, w skład którego wchodzi Jeden lub większa liczba Instrumentów finansowych oraz prowadzenia rachunków Instrumentów Finansowych i rachunków pieniężnych", zawartej z każdym kolejnym klientem, jako członkowie zarządu (...) S.A., będąc zobowiązanymi na wyżej wymienionej podstawie do zajmowania się sprawami majątkowymi klientów (...) S.A., nie nadużyli udzielonych im uprawnień i dopełnili ciążących na nich obowiązków, działając w dobrej wierze, w sposób profesjonalny i z zachowaniem standardów zawodowej staranności oraz standardów wynikających z zarządzania i funkcjonowania domu maklerskiego, a w szczególności, że:

a) „Postawa jaką prezentowali oskarżeni M. S. (2), Ł. K. (1) i A. S. (1) zarówno na etapie działalności (...) SA, następnie (...) oraz (...), ale także już po cofnięciu licencji (...) i ogłoszeniu upadłości (...) i (...) nie świadczyła o przestępczym zamiarze działania, ani w formie zamiaru bezpośredniego, ani ewentualnego;

b) Otrzymywane przez klientów spółki (...) S.A. „Informacje o wartości rachunku”, przesyłane im co miesiąc, zawierały informacje o rzekomym potencjalnym, przyszłym i prognozowanym zysku z instrumentów finansowych, podczas gdy w rzeczywistości -co znajduje potwierdzenie w obszernym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie - „Informacje o wartości rachunku” stanowiły tytuł do wypłaty klientom spółki (...) S.A. kwot według wartości wskazanych w tych Informacjach, a w konsekwencji stanowiły realne zobowiązanie wobec klientów spółki (...) S.A., a nie tylko projekcje, niezobowiązujące (...) wobec klientów;

c) Oskarżeni nie dopuścili do dokonywania zapisów niepełnych ilości obligacji na rachunkach klientów mające realny wpływ na wysokość wypłat w postępowaniu upadłościowym (...) sp. z o.o.;

d) Oskarżeni nie dopuścili się czynu polegającego na sporządzaniu i podawaniu klientom (...) nieprawdziwych raportów miesięcznych wskazujących wbrew rzeczywistości stanowi rzeczy na uzyskiwanie przez nich zysków, pomimo iż posiadali świadomość i wiedzę o wysokości poniesionych strat z tytułu transakcji przeprowadzanych w czasie działalności (...) S.A. i (...) S.A., inwestycji prowadzonych przez (...) sp. z o.o., w efekcie czego uniemożliwili klientom ograniczenie poniesionych strat poprzez wcześniejsze wypłacenie depozytu, rezygnację z kontynuacji inwestowania po przekształceniu spółki (...) S.A. w ramach domu maklerskiego, tj. (...) S.A. oraz doprowadzili do dowolnego wypłacania przez znaczną część osób nienależnych im zysków;

e) Spółka (...) S.A. prowadziła dla klientów (inwestorów), na podstawie umowy o zarządzanie portfelem i prowadzenie rachunku inwestycyjnego, trzy różne portfele (strategie) inwestycyjne, tj. Stabilny, Dynamiczny i Gwarancja, podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie wynika, aby w rzeczywistości przyjęty przez (...) S.A. (oskarżonych) model zarządzania portfelami klientów zapewniał taką dywersyfikację ryzyka inwestycyjnego (inwestowanie do tzw. wspólnego „worka”, zamiast na oddzielne indywidualne rachunki inwestycyjne), a w rezultacie klienci (...) S.A. byli wprowadzani w błąd, otrzymując informacje o rzekomej możliwości dokonania wyboru pomiędzy określonymi portfelami - były to jedynie pozory inwestowania w trzy różne portfele o rzekomo różnym stopniu ryzyka:

f) Oskarżeni nie dopuścili do funkcjonowania w (...) S.A. systemu komputerowego - tzw. Systemu (...) (Systemu MAP G.), niegwarantującego rzetelności i wiarygodności wprowadzanych i edytowanych danych naruszających określone w regulaminie (§ 16, 17 i 29 Regulaminu) zobowiązanie do rzetelnego i starannego zarządzania portfelem klientów, podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż błędy Systemu (...) były liczne, wiadome oskarżonym i istniały od samego początku;

g) (...) decyzja o cofnięciu licencji na prowadzenie domu maklerskiego przez (...) w dniu 4 kwietnia 2006 r., a także odebranie spółce (...) dostępu do rachunków spółki (...) sp. z o.o. oraz dokonanie zamrożenia aktywów (...) były powodem powstania strat na rachunkach inwestycyjnych prowadzonych przez (...) S.A. dla jej klientów, a nie bezprawne działania oskarżonych doprowadziły do obligatoryjnego cofnięcia licencji na prowadzenie (...), a w rezultacie do powstania ww. strat;

h) Działalność spółki (...) S.A. mieściła się w ryzyku inwestycyjnym i prowadząc jakąkolwiek formę działalności gospodarczej trzeba brać pod uwagę, że nie musi ona zakończyć się sukcesem rynkowym (...), a klienci spółki (...) S.A. na to ryzyko inwestycyjne się (świadomie) godzili, podczas gdy w rzeczywistości nie zostali oni w sposób rzetelny i szczegółowy poinformowani o rzeczywistości poniesionych przez nich stratach lub osiągniętych zyskach (podawane im informacje nie zawierały wskazania, że odnoszą się jedynie przyszłych zysków, podczas gdy klienci ponosili straty a nie zyski), a w rezultacie nie mogli należycie oszacować ryzyka inwestycyjnego i świadomie zdecydować, czy się na nie godzą;

i) Łącznie 1.156 klientów (inwestorów) spółki (...) S.A. poniosło szkodę w wysokości łącznie 247.877.864.07 PLN, podczas gdy z materiałów dowodowych zgromadzonych w sprawie, w tym z akt postępowania upadłościowego spółki (...) o sygn. akt X GUp 250/06 wynika, że na dzień 10 maja 2006 r. (data wystąpienia szkody) wartość szkody majątkowej wyniosła co najmniej 339.422.121,98 PLN i to dla 1.319 klientów (inwestorów) (...) S. A., przy czym nie wszyscy klienci spółki (...) S.A. zgłosili swoje wierzytelności w ww. postępowaniu upadłościowym;

j) Oskarżyciel posiłkowy A. K. (2) poniósł szkodę w łącznej wysokości 142.525,16 PLN, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w rzeczywistości poniósł on szkodę w wysokości 271.462,83 PLN;

2. Naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k., poprzez dokonanie przez Sąd I instancji dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, w sposób wybiórczy, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oraz art. 410 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej i pominięcie dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, które to naruszenia w rezultacie doprowadziły do błędnego ustalenia stanu faktycznego i do uniewinnienia oskarżonych od zarzucanych im czynów, a w szczególności przez pominięcie przy dokonaniu tej oceny;

a) (...) S.A. R. H. (2) z dnia 14 lutego 2006 r., które wysłał wszystkim klientom (inwestorom) (...) S.A. wraz ze styczniową „Informacją o wartości rachunku”, zgodnie z którym „w załączeniu przekazujemy miesięczny Raport Inwestycyjny, potwierdzający wynik wypracowany za styczeń 2006 r.”[...] Obecny raport, zgodnie ze standardami tynkowymi, zawiera w zbiorczej formie wycenę rachunku inwestycyjnego, będącą finalnym wynikiem wszystkich operacji zrealizowanych w ciągu miesiąca na koncie. Wprowadziliśmy także zasadę podawania wyników inwestycyjnych do 10 dnia roboczego kolejnego miesiąca. [...] Jedynym dokumentem potwierdzającym stan indywidualnego Rachunku Inwestycyjnego jest comiesięczny Raport, wysyłany przez (...) do 14 dnia roboczego kolejnego miesiąca. ” Tym samym, w piśmie tym (...) S.A. R. H. (2) potwierdził, iż wartości wskazane w comiesięcznych Raportach Inwestycyjnych zatytułowanych „Informacja o wartości rachunku” wskazują na wyniki operacji zrealizowanych, czyli ostatecznych i wypracowanych i stanowi jedyny dokument potwierdzający stan indywidualnego rachunku inwestycyjnego - podstawę do dokonania wypłaty, a w rezultacie - wbrew twierdzeniom Sądu I instancji - nie zawierały informacji o przyszłych wynikach;

b) Faktu, iż klienci (inwestorzy) spółki (...) S.A. otrzymywali wypłaty w wysokości wskazanej w „Informacji o wartości rachunku”, co potwierdzają zeznania świadków, w tym klientów spółki (...) S.A., syndyka oraz biegłych, a więc jeśli „Informacje o wartości rachunku” zawierały informacje o wynikach (zyskach) przyszłych, to tym klientom wypłacano zyski przyszłe, czyli wyniki prognozowane, a zatem nie istniejące w chwili wypłaty;

c) Treści zaświadczeń podpisanych przez oskarżonych o ilości obligacji wydanych niektórym klientom, które to zaświadczenia przedstawiały ilość obligacji zgodną z „Informacją o wartości rachunku” nadesłaną klientowi, ale niezgodną z dokumentacją, którą oskarżeni pozostawili w spółce dla organów;

d) Treści warunków emisji wszystkich serii obligacji (...) sp. z o.o. stanowiących, iż: „Środki pieniężne pozyskane przez emisję obligacji wyemitowanych zgodnie z niniejszymi Warunkami Emisji nie będą przeznaczone na spłatę zadłużenia spółki, a także nie będą przeznaczone na zakup składników majątkowych spółki, w tym podmiotów powiązanych z Emitentem, ani też nie będą przeznaczone na finansowanie bieżącej działalności Emitenta.”, podczas gdy oskarżeni w rzeczywistości dopuścili -wbrew warunkom emisji obligacji (...) sp. z o.o. - do zabezpieczenia kredytu na rachunku nr (...) udzielonego przez W. L. środkami klientów (...) S.A., tyra samym dopuszczając do przeznaczenia środków pieniężnych uzyskanych z emisji ww. obligacji na spłatę zadłużenia spółki (przy (...) S.A. nie poinformowała o tym fakcie klientów).

e) Treści zeznań następujących świadków;

– A. C. (1) (pracownik (...) S.A. zatrudniony na stanowisku głównej księgowej spółki (...) sp. z o.o. w maju 2005 r), zgodnie z którymi ww. świadek: „(...) zajmowała się obsługą (...), a nie (...). (...) Szczegółowa ewidencja analityczna w systemie informatycznym znajdowała się w (...). (...) dostarczało księgowej informacje o wartości umorzonych obligacji, a ta przekazywała ją Prezesowi, zaś ten przekazywał jej informację o wartości umorzonych obligacji. Wszystkie te informacje pochodziły z (...). Wycena obligacji poddana była audytowi wewnętrznemu przez firmę (...). (...) Wartość obligacji na dany dzień stanowił zysk zrealizowany, a nie zysk przyszłościowy. (...) Obligacje poddawane były wycenie raz w miesiącu.” (uzasadnienie zaskarżonego wyroku);

– R. Ś. (1) (pracownik (...) S.A. zatrudniony na stanowisku informatyka), zgodnie z którymi: „system (...) istniejący w domu maklerskim od początku przynosił problemy (...) ciężko stwierdzić, czy były to problemy z algorytmem, czy z innymi funkcjami systemu. Problemy były cały czas, od tych małych po duże.” (uzasadnienie zaskarżonego wyroku);

– D. M. (3) (zastępca dyrektora departamentu do spraw działalności (...) w (...)), zgodnie z którymi: „(...) zgodnie z jego wiedzą w (...) podjęto dwie kontrole. On zajmował się skargami i rozmowami z M. G. (2). M. G. (2) okazał rachunki, z których wynikało, że dochodziło do rozbieżności w zakresie kwot. W związku z tą informacją podjęto kontrolę, która potwierdziła nieprawidłowości w tym zakresie. Skala nieprawidłowości nie była świadkowi znana bowiem nie zajmował się kontrolą tego elementu działania (...).” (uzasadnienie zaskarżonego wyroku);

– M. S. (10) (Dyrektor Departamentu (...) w (...)), zgodnie z którymi: „przekazywanie przez (...) SA klientom informacji o stanie rachunku inwestycyjnego opiewających na znacznie wyższe kwoty niż przekazane do (...) po pierwsze wskazuje na przesyłanie (...) nieprawdziwych danych w sprawozdaniach finansowych, po drugie okoliczność ta mogła mieć wpływ na stabilność finansową domu maklerskiego, jak również wprowadzać w błąd (...) co do wskaźników bezpieczeństwa domu maklerskiego.” (uzasadnienie zaskarżonego wyroku);

f) Treści pisemnej opinii biegłego sądowego z dziedziny analizy kryminalnej z listy Sądu Okręgowego w Bydgoszczy A. M. (8) z dnia 4 grudnia 2011 r. (k. 56833 i 56840 akt sądowych, s. 2 i 8 opinii), zgodnie z którą „Po przeanalizowaniu reprezentatywnej próby 120 rachunków, co stanowi ok. 10% liczby inwestorów indywidualnych można stwierdzić, iż (we wskazanych w opinii okresach) pieniądze wpłacane przez klientów na indywidualnie dla nich założone rachunki były następnie przelewane na (wskazane w opinii) rachunki główne spółki (...) S.A.), z których pochodziły środki wykorzystywane dla dokonywanych przez nią operacji finansowych. Środki te nie powracały na rachunek indywidualny w kwocie odpowiadającej sumie wpłaconej przez klienta - na ogół były to kwoty wielokrotnie niższe” (s. 2 opinii), a także „(...) na kontach indywidualnych klientów nie znajdowały się środki odpowiadające sumie wpłaconych przez nich pieniędzy, zarówno w odniesieniu do dnia 28.04.2005 r., jak i 31.12.2005 r. czy 31.03.2006 r., lecz kwoty znacznie niższe lub też zupełny brak środków” (s. 8 opinii pisemnej biegłego);

g) Treści opinii biegłych dr D. M. (4) i mgr P. S. (4) z dnia 30 kwietnia 2019 r.; uzupełniającej opinii ustnej, złożonej przez biegłego na rozprawie w dniu 23 września 2019 r. lub na rozprawie w dniu 15 lipca 2020 r., zgodnie z którymi:

– Utworzony przez oskarżonych podmiot (...) S.A. nie archiwizował raportów „Informacji o wartości rachunku inwestycyjnego” klientów za analizowany przez biegłego okres, pomimo iż miał obowiązek archiwizowania takiej dokumentacji przez co najmniej 5 lat od dnia otrzymania lub sporządzenia dokumentów związanych ze świadczeniem usług zarządzania portfelami instrumentów finansowych lub usług doradztwa inwestycyjnego na takim nośniku, na jakim zostały zgromadzone, stąd też możliwy był jedynie dostęp do tych dokumentów, które zostały pozyskane przez klientów spółki (...) S.A. (s. 9 opinii pisemnej biegłych z dnia 30 kwietnia 2019 r. oraz uzupełniająca opinia ustna biegłych złożona na rozprawie w dniu 23 września 2019 r.);

– W spółce utworzonej przez oskarżonych - (...) S.A. oraz (...) sp. z o.o. nie została opracowana, zatwierdzona przez właściwe organy oraz wdrożona oficjalna strategia inwestycyjna, co świadczy o nierzetelności i chaosie w funkcjonowaniu tego podmiotu, gdyż nie pozwalało to na monitorowanie i w razie potrzeby dokonanie zmian w decyzjach dotyczących poszczególnych inwestycji. W aktach sprawy znajduje się jedynie Opis przeprowadzonych inwestycji (w tym w szczególności inwestycji (...) Sp. z o.o. w sektor nieruchomościowy oraz wpływu na te inwestycje

wydarzeń, jakie miały miejsce od dnia 4 kwietnia 2006 roku, tj. odebrania (...) S.A. przez (...) zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej z dnia 2 września 2007 roku), opracowany i podpisany przez oskarżonych M. S. (2) oraz Ł. K. (1) - dokumentu tego nie należy traktować jako formalnej strategii inwestycyjnej (...) S.A.) (s. 23 i 88-89 opinii pisemnej biegłych z dnia 30 kwietnia 2019 r.): co więcej, „(...) sporządzanie, wdrażanie strategii inwestycyjnej jest powszechna praktyka rynkowa, wręcz standardem, szczególnie przy tej skali operacji. Generalnie, strategia inwestycyjna jest to standard biznesowy i w związku z tym niewątpliwie brak takiego dokumentu zawsze jest oceniany negatywnie, gdyż wskazuje na pewną chaotyczność funkcjonowania tego typu podmiotu. Brak strategii nie pozwala, w wystarczającym zakresie, na monitorowanie i kontrolowanie i podejmowanie kroków, aby zmienić strategię inwestycyjną w przypadku wystąpienia zmiany na rynku (...) Kluczowym problemem jest jednak (...) brak strategii, czy dokumentacji, że (...) zarządzało płynnością, że było to prowadzone zgodnie ze standardami (...)” (uzupełniająca opinia ustna biegłych złożona na rozprawie w dniu 23 września 2019 r.):

– Klienci spółki (...) S.A. ponosili ogromne ryzyko inwestycji prowadzonych przez spółkę (...) sp. z o.o. (nie mając o tym wiedzy), ponieważ to ich środki stanowiły zabezpieczenie debetu w amerykańskiej spółce (...) – „(...) występował wpływ wykorzystania przez (...) Unii debetowej 10 mln USD z W. na zwiększenie ryzyka związanego z prowadzonymi inwestycjami przez (...) sp. z o.o. W szczególności dotyczy to ryzyka związanego z niemożnością dotrzymania warunków wynikających z emisji obligacji (...) środki klientów stanowiły zabezpieczenie tego debetu” (s. 78 opinii pisemnej); w razie niedotrzymania warunków emisji obligacji i niepowodzenia planowanych przez (...) sp. z o.o. inwestycji w nieruchomości w USA, W., żądając zwrotu kwoty (pochodzącej z linii debetowej w W.) miała prawo żądać zaspokojenia swoich roszczeń z powierzonego jej majątku (...) sp. z o.o., pochodzącego ze środków klientów (...) S.A. (...) sp. z o.o. pozyskała środki z linii debetowej od W. na nabycie obligacji spółki (...) inwestującej na rynku nieruchomości w USA, która była osobowo powiązana z grupą (...)) (s. 78 i 96 pisemnej biegłych z dnia 30 kwietnia 2019 r.);

– Klienci spółki (...) S.A. nie zostali powiadomieni o fakcie, że powiązana z nią osobowo i kapitałowo spółka (...) sp. z o.o. inwestuje w obligacje korporacyjne na rynku nieruchomości, ani nie zostali powiadomieni o ryzyku wynikającym z inwestowania na tym rynku, jak również o tym, że inwestycja ta została zabezpieczona ich środkami, które znajdowały się na rachunku inwestycyjnym w spółce (...). Działanie to było niezgodne z zapisami zawartymi w warunkach emisji obligacji, zgodnie z którymi środki pieniężne, pozyskane przez emisję obligacji nie mogły być przeznaczone na spłatę zadłużenia spółki; klienci spółki (...) S.A. nie zostali powiadomieni o ww. działaniach (fakcie zabezpieczenia środkami pochodzącymi z ich wpłat kredytu (...) na inwestycje w nieruchomości w USA i w związku z tym nie wyrazili oni zgody na realizację ww. działań (s. 27 opinii pisemnej biegłych);

– Sposób funkcjonowania wewnętrznego systemu księgowego spółki (...) S.A. - tzw. Systemu (...), w którym istniał podział rachunków na poszczególnych klientów, był wadliwy i nie gwarantował rzetelności i wiarygodności wprowadzanych i edytowanych danych oraz generował liczne błędy, które nie pozwalały na rzetelne i staranne zarządzanie portfelem klientów, co stanowiło naruszenie § 16, 17 i 29 Regulaminu (...) S.A. (s. 75-76 opinii pisemnej biegłych z dnia 30 kwietnia 2019 r.);

– „(...) portfele klientów nie były odpowiednio zdywersyfikowane, a praktycznie całe posiadane środki klientów zostały zainwestowane w obligacje wyemitowane przez podmiot kapitałowo i osobowo zależny, którego kapitał zakładowy wynosił 50.000,00 PLN. W konsekwencji wiązało się to ze zwiększeniem ryzyka inwestycji, wynikającego z braku możliwości szybkiego jej zakończenia w przypadku wystąpienia znaczącego spadku wartości obligacji, czy też wystąpienia trudnej sytuacji finansowej (...) Sp. z o.o. (...) obligacje spółki (...) były niezabezpieczone i nieoprocentowane (...). Z tego względu z zakupem przedmiotowych obligacji wiązało się ryzyko niższego zysku niż np. w przypadku zakupu obligacji o stałym oprocentowaniu” (s. 28 i 38 opinii pisemnej biegłych). Większość klientów (...) S.A. dowiedziała się o inwestowaniu ich środków w obligacje dopiero po fakcie (po ogłoszeniu upadłości spółki (...)); ponadto „(...) inwestowane przez Zarząd (...) sp. z o.o. środki nie były zdywersyfikowane ze względu na rynek (co pozwalałoby na ich ochronę przed ewentualnym wystąpieniem pogorszenia koniunktury gospodarczej na danym rynku) oraz ze względu na walutę (całość inwestycji była denominowana w USD).” (s. 59 opinii pisemnej biegłych);

– Wprawdzie w analizowanym okresie działalności spółki (...) S.A obowiązujące wówczas przepisy nie określały sposobów informowania inwestorów - klientów o stanie ich rachunków i stosowanych metodach wyceny i nie zakazywały wprost uwzględniania w wycenach rachunków klientów przyszłych zysków, jednakże takie działania mogły wprowadzać klientów (...) S.A. w błąd, co do właściwego (rzeczywistego) stanu wartości ich rachunków inwestycyjnych oraz możliwości osiągnięcia zysków z zainwestowanych środków, powierzonych (...) S.A. w zarządzanie (s. 54-55 opinii pisemnej biegłych); zdaniem biegłych podawanie w comiesięcznych raportach prognozowanego zysku, bez jednoczesnego wyodrębniania rubryki „prognozowane”, mogło wprowadzać klientów w błąd co do rzeczywistego stanu faktycznego ich rachunków, w szczególności jako że były to osoby nie posiadające wiedzy specjalnej w tym zakresie (uzupełniająca opinia ustna biegłych złożona na rozprawie w dniu 23 września 2019 r.):

– Dokumentacja finansowa obu spółek (...) S.A, i (...) sp. z o.o. była prowadzona nierzetelnie i nieprawidłowo, co „moje wskazywać na ukrywanie w Spółkach pewnych zdarzeń finansowych mających znaczenie zarówno dla oceny kondycji finansowej spółki, jak i dla ustalenia jej rzeczywistego majątku” -na potwierdzenie swych wniosków biegłe przywołały m.in. zeznania głównej księgowej (...) Sp. z o.o. (ściśle powiązana osobowo i kapitałowo ze spółką (...) S.A.), z których wynika, iż nie posiadała ona wiedzy o linii debetowej zaciągniętej przez spółkę (...), ani nie widziała dokumentacji w tym zakresie, np. co do rachunku (...) sp. z o.o. w W. S. o nr (...) - (...) (Tom 14, k. 2682); w księgach spółki nie znalazła się również zaksięgowana operacja zakupu instrumentów dłużnych wyemitowanych przez (...) Inc. oraz zeznania przedstawiciela spółki (...) Sp. z o.o. D. J. (3), z których wynika, że miały miejsce liczne nieprawidłowości w prowadzeniu ksiąg rachunkowych (...) Sp. z o.o., np. w rozliczaniu kosztów w czasie (Tom 41, k. 7601) i stwierdziły, iż „(...) księgi (...) Sp. z o.o. były prowadzone w sposób nieodzwierciedlający jej rzeczywistego stanu, czyli w sposób nierzetelny i nieprawidłowy. Wynika to między innymi z faktu nieinformowania przez Zarząd spółki Głównej Księgowej o powyższych zdarzeniach, które powinny być ujmowane w księgach rachunkowych i nieprzedstawiania odpowiednich dokumentów źródłowych, które by je potwierdzały (s. 34 opinii pisemnej biegłych z 30 kwietnia 2019 r.); „To, że dokumentacja była nierzetelna o tym świadczy, że mogły być rachunki, które tam się nie znajdowały, to widać po tym, że nie ujęto w nich linii kredytowej. Nie powiemy ile było rachunków, gdyż jak już mówiliśmy dokumentacja finansowa była nierzetelna. (...) Obligacje były umarżane bez wiedzy poszczególnych inwestorów, na co podajemy przykłady w opinii” (opinia uzupełniająca ustna biegłych na rozprawie w dniu 15 lipca 2020 r.);

– Klienci spółki (...) S.A. nie byli należycie i dostatecznie informowani o wycenie obligacji i o wszystkich istotnych kwestiach związanych z przyjętymi metodami pomnażania kapitału: „(...) informacja kierowana do klientów (...) zawierała informacje dotyczące ryzyka, nie wyjaśniała jednak wszystkich istotnych kwestii związanych z obranymi metodami pomnażania kapitału (brak informacji dotyczących inwestycji w obligacje (...)) oraz wyceną obligacji” (s. 81-82 opinii pisemnej biegłych); „(...) klienci powinni mieć wiedzę o środkach pochodzących z umorzenia o obligacji, a szczególności powinni mieć wiedzę o zaciąganiu kredytów, które obciążają wartość ich obligacji, a nie znajduje się to w sprawdzaniu finansowo -księgowym i o którym to fakcie nie zostali poinformowani” (opinia uzupełniająca ustna biegłych na rozprawie w dniu 15 lipca 2020 r.);

– Porównanie danych zgromadzonych w aktach sprawy (w tym danych przekazywanych do (...) i pochodzących z systemu księgowego Symfonia oraz informacji przesyłanych klientom (...) S.A. o stanie ich rachunków inwestycyjnych na dzień 28.04.2005 r., zgodnie z którymi zidentyfikowana rozbieżność pomiędzy tymi dwoma źródłami danych dla 392 osób wyniosła 45.714.334.00 PLN) wskazuje ewidentnie na to, że informacje przekazywane przez (...) S.A. co miesiąc klientom różniły się znacząco od faktycznego stanu ich rachunków inwestycyjnych i od informacji przekazywanych do (...) informacje przekazywane klientom były zawyżane o przedstawienie wyceny przyszłych dochodów; ponadto, informacje przekazywane do (...) przez (...) S.A. były również niespójne wewnętrznie w różnych okresach sprawozdawczych (s 48 i 54 opinii biegłych dr D. M. (4) i mgr P. S. (4) z dnia 30.04.2019 r.); „Jeżeli chodzi o te raporty to rozbieżności (...) Zaznaczamy, że raporty te nie były przechowywane i ta tabela była przez nas uzupełniania w oparciu o dokumenty przekazane przez osoby pokrzywdzone, nie jest ona najprawdopodobniej kompletna. To są tylko te dokumenty, które zostały odnalezione. Na 28.04.2005 rozbieżność występuje co do 384 kont - rozbieżność większa

niż 100 (...) natomiast w przypadku 42 klientów przekroczyła ona 500 tys. na głowę, co najmniej.” (uzupełniająca opinia ustna biegłych złożona na rozprawie w dniu 23 września 2019 r.);

h) Treści opinii biegłych (pisemnej, pisemnej uzupełniającej i ustnych) biegłych (...) (Tom 281, 282, 283, 286 i 287). tj, T. O. i J. K. (5), a w szczególności szeregu wskazanych w nich okoliczności i sformułowanych wniosków, zgodnie z którymi m.in. wprawdzie obowiązujące do dnia 13 stycznia 2006 r. przepisy nie precyzowały sposobów informowania inwestorów (klientów) (...) S.A. o stanie ich rachunków, metodach wyceny, czy wskaźnikach efektywności inwestycyjnej, jednak w tych realiach uwzględniania w wycenach rachunków przyszłych zysków nie było niedozwolone - choć istotnie mogło wprowadzać w błąd co do realnych możliwości zysków. W opiniach stwierdzono nadto, że dokumentacja księgowa spółki (...) SA była oderwana w znacznym stopniu od działalności inwestycyjnej na rzecz klientów. W księgach (...) SA środki klientów były wykazywane tylko zbiorczo - jako środki pieniężne po stronie aktywów oraz także zbiorczo jako zobowiązania. Ze względu na fakt, że (...) generował olbrzymią ilość błędów (s. 33 opinii uzupełniającej biegłych), nie mógł on służyć do sporządzania wycen dla klientów (...) SA. (uzasadnienie zaskarżonego wyroku), a „(...) zauważone rozbieżności pomiędzy stanami rachunków w systemie elektronicznym, który udało się uruchomić, a informacjami o stanie rachunków wysyłanymi do klientów i przechowywanymi w spółce czy też przekazywanymi do (...) nie dają się w żaden logiczny sposób wytłumaczyć poza hipotezą o fałszowaniu danych.” (zeznania biegłego z dnia 5 czerwca 2012 r. złożone w sprawie V Ds. 152/06 w Prokuraturze Okręgowej; s. 26 opinia uzupełniająca biegłych).

3. Naruszenie przepisów postępowania tj. art. 424 k.p.k. polegające na wadliwym sporządzeniu uzasadnienia wyroku z uwagi na jego ogólność i powierzchowność, a przede wszystkim poprzez brak wskazania w uzasadnieniu orzeczenia powodów uznania określonych faktów za udowodnione lub nieudowodnione oraz jedynie sumaryczne powołanie grupy faktów, które sąd uznał za udowodnione oraz faktów które sąd uznał za nieudowodnione, bez odniesienia się do każdego z nich, co w konsekwencji doprowadziło do braku możliwości kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia przez Sąd odwoławczy.

4. Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 116 k.p.k. i art. 9 § 2 k.p.k., poprzez zamknięcie przewodu sądowego na tej rozprawie, na której biegli złożyli uzupełniające opinie ustne, a oskarżeni składali wyjaśnienia oraz nieuwzględnienie wniosku pełnomocników oskarżycieli posiłkowych o umożliwienie im złożenia pisma procesowego, w którym ustosunkowaliby się do ww. uzupełniających opinii ustnych biegłych i wyjaśnień oskarżonych, jak również poprzez nieuwzględnienie wniosków oskarżycieli posiłkowych z listopada 2020 r. o ponowne otwarcie przewodu sądowego, celem umożliwienia złożenia ww. pisma.

W oparciu o powyższe zarzuty na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k., art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k.. pełnomocnik wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego J. G. (2), radca prawny J. N. zaskarżył wyrok całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk i art. 438 pkt 1, la i 3 kpk wyrokowi temu zarzucił:

Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, polegający w szczególności na bezpodstawnym uznaniu że:

1) „postawa jaką prezentowali oskarżeni M. S. (2), Ł. K. (1) i A. S. (1) zarówno na etapie działalności (...) SA, następnie (...) oraz (...), ale także już po cofnięciu licencji (...) i ogłoszeniu upadłości (...) nie świadczyła o przestępczym zamiarze działania, ani w formie zamiaru bezpośredniego, ani ewentualnego”, podczas gdy z materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że cały model działalności oskarżonych, w tym m.in. tworzenie kolejnych spółek „grupy (...), nieprzygotowywanie sprawozdań finansowych, prowadzenie nierzetelnej dokumentacji, utrzymywanie niedziałającego systemu informatycznego tzw. (...), sporządzanie i przedstawianie odmiennych danych finansowych Klientom i (...), brak strategii inwestycyjnej, przelewanie środków pieniężnych Klientów na własne rachunki bankowe

poprzez spółkę (...) Ltd. i rzekome „pożyczki”, popełnienie przestępstwa nakłaniania do fałszywych zeznań w sprawie (skazany Ł. K., Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli IV K 823/13), popełnienie przestępstwa faworyzowania niektórych wierzycieli na szkodę innych klientów, podawania w księgach rachunkowych nierzetelnych danych, niesporządzania sprawozdań finansowych, niezłożenie wniosku o upadłość (skazany M. S., Ł. K., Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli III K 604/12) -

wskazuje, że oskarżeni działali z całą świadomością w celu pokrzywdzenia Klientów i popełnienia przestępstwa.

2) Otrzymywane przez Klientów „informacje o wartości rachunku” uwzględniały wszystkie instrumenty finansowe zakupione na rzecz klienta oraz potencjalny, przyszły zysk z tych instrumentów (str. 143-145 uzasadnienia), podczas gdy faktycznie stanowiły narzędzie przestępstwa, mające na celu wprowadzenie w błąd i utrzymywanie stanu niewiedzy Klientów, co do rzeczywistego wyniku finansowego „inwestycji”, a ponadto informacja ta stanowiła tytuł do wypłaty dla klientów, co także pozostaje w oczywistej sprzeczności z tym, że miała to być jedynie projekcja przyszłych wyników, zwłaszcza, że nie istniał żaden algorytm wyceny przyszłych zysków.

3) „oskarżeni dokładali dużej staranności aby usunąć wady Systemu MapGroszyk”, podczas gdy w rzeczywistości wykorzystali wady systemu oraz nierzetelność innych zbiorów danych jak w szczególności ksiąg rachunkowych do popełnienia przestępstwa i zacierania jego śladów;

4) (...) S.A. prowadziła z dużym sukcesem rynkową działalność inwestycyjną na podstawie umów pośrednictwa zawieranych z poszczególnymi klientami.” (str. 138 uzasadnienia) jest ustaleniem nieprawdziwym, niezgodnym z całokształtem materiału dowodowego i niepopartym jakimkolwiek dowodem, zważywszy, że Sąd bezzasadnie nie uwzględnił wniosków oskarżycieli posiłkowych o zbadanie przez biegłych okresu przedmaklerskiego spółki (tj. działalności (...) SA), a taka opinia pomogłaby w ustaleniu, że oskarżeni od samego początku prowadzili działalność w celu pokrzywdzenia Klientów;

5) „Przedmiot działalności nowoutworzonej spółki (...) obejmował działalność wydawniczą, poligraficzną, badanie rynku i opinii publicznej, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, reklamę, działalność komercyjną, kształcenie ustawiczne oraz pozostałe formy kształcenia”, podczas gdy w rzeczywistości (...) sp. z o.o. powstała jako narzędzie popełnienia przestępstwa, a jej jedynym celem było pośrednictwo w wytransferowaniu środków Klientów poza (...) poprzez emisję obligacji, w sposób uniemożliwiający - co do większości tych środków - ustalenia ich dalszego wykorzystania.

6) dokończenie wszystkich inwestycji w USA pozwoliłoby na zaspokojenie roszczeń klientów w taki sposób, że skala niezaspokojonych roszczeń wynosiłaby około 20 % (str. 150 uzasadnienia) - podczas gdy w rzeczywistości takie wyliczenie nie jest poparte żadnymi danymi i pozostaje w sprzeczności z opiniami biegłych;

7) "Dane stanowiące podstawę dla informacji o wartości rachunku inwestycyjnego klientów, pochodziły natomiast z (...)", w sytuacji gdy dane z (...) były nieprawidłowe i nie odzwierciedlały rzeczywistego stanu, a ponadto nie były zgodne z danymi w "Informacji o wartości rachunku". „Informacje” te były ustalane przez oskarżonych, bez żadnego modelu, w sposób mający na celu wprowadzenie w błąd Klientów.

8) „strategia inwestycyjna środkami Klientów wykorzystywała zróżnicowane instrumenty finansowe”, podczas gdy w rzeczywistości co do większości środków Klientów nie ustalono sposobu ich wykorzystania.

2. Przekroczenie przez Sąd Okręgowy granic swobodnej ceny dowodów, co stanowi naruszenie zasady procesowej sformułowanej w art. 7 kpk oraz obrazę art. 410 kpk poprzez nieuwzględnienie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej w szczególności:

1) Okoliczności, że oskarżeni wprowadzali w błąd klientów, co do stanu ich rachunków inwestycyjnych a to przez, że:

a) nie informowali swoich klientów, że przekazywane dane w „informacjach o stanie rachunku” nie są oparte o rzeczywiste dane i rzeczywiste bieżące wyniki „inwestycji”;

b) nie informowali klientów, że przekazywane dane w „informacjach o stanie rachunku” mogą pochodzić z wadliwego informatycznego (...), pomimo wiedzy, że ten (...) funkcjonował wadliwie;

c) odmienne dane o stanie rachunków inwestycyjnych były przekazywane przez oskarżonych do (...), o czym także nie informowano klientów;

d) nie istniał żaden algorytm/ model zgodnie z którym rzekoma „wycena przyszłych zysków” była dokonywana.

2) oskarżeni wbrew warunkom zarządzania środkami klientów przekazali na swoje prywatne rachunki bankowe środki klientów (...) o wielkiej wartości poprzez utworzoną spółkę (...) Ltd. i tych środków nigdy nie zwrócili;

3) oskarżeni dopuścili do funkcjonowania w (...) SA systemu komputerowego tzw. Systemu (...) (Systemu MAP G.), niegwarantującego rzetelności i wiarygodności wprowadzanych i edytowanych danych, naruszając określone w regulaminie zarządzania (...) zobowiązanie do rzetelnego i starannego zarządzania portfelem klientów (§ 16, 17, 29 Regulaminu) oraz prowadzili księgi rachunkowe w sposób nierzetelny, bez rejestracji wszystkich operacji finansowych;

4) oskarżeni dopuścili wbrew warunkom zarządzania środkami klientów i warunkom emisji obligacji (...) do zabezpieczenia kredytów zaciągniętych w W. L. przez (...) sp. z o.o., środkami klientów (...) SA, jak również dopuścili do podjęcia się inwestycji nieruchomościowej w USA ze środków uzyskanych w części w wyniku kredytu na rachunku w W. L., którego zabezpieczeniem były środki klientów (...) S.A. i nie wywiązali się z warunków inwestycji.

5) oskarżeni faworyzowali niektórych klientów kosztem innych wypłacając im w maju i czerwcu 2006 r. środki pieniężne bezpośrednio z (...), pomimo braku tytułu prawnego do takich wypłat;

6) przyjęty przez (...) S.A. z siedzibą w W. model zarządzania portfelami klientów nie był zgodny z zasadami zarządzania dla tego rodzaju instytucji, w szczególności zaś nie zabezpieczał w sposób należyty interesów klientów (...) i nie uwzględniał dywersyfikacji ryzyka inwestycyjnego,

7) Czynności inwestycyjne odbywały się sprzecznie z regulaminem zarządzania i warunkami emisji obligacji oraz z poinformowaniem klientów o dokonywanych inwestycjach i określeniu obciążania tych inwestycji ryzykiem.

3. Obrazę przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt I i la kpk):

a. poprzez nieuwzględnienie, że oskarżeni wypełnili znamiona czynu z art. 286 §1, art. 294 § 1 kk, albowiem z materiału dowodowego wynika, że oskarżeni w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadzili klientów (...) do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd albo wyzyskania błędu;

b. poprzez nieuwzględnienie, że oskarżeni wypełnili znamiona czynu z art. 296 § 1,2 i 3 KK poprzez rażące nadużycie udzielonych uprawnień i wyrządzenie klientom (...) szkody majątkowej w wielkiej wysokości.

4. Obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia:

- art. 438 pkt 2 kpk oraz art. 427 § 2 kpk poprzez nieuwzględnienie wniosku dowodowego oskarżycieli posiłkowych o przebadanie przez biegłych okresu przedmaklerskiego spółki (tj. działalności (...) SA) w celu potwierdzenia sposobu działania oskarżonych sprzecznego z prawem jeszcze przed przekształceniem (...) SA w dom maklerski;

- art. 5 § 2 k.p.k. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że w sprawie zachodziły niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, podlegające rozstrzygnięciu na korzyść oskarżonych, pomimo tego, że zarówno materiał dowodowy

zebrany w sprawie, jak również zasady logicznego rozumowania oraz zasady doświadczenia życiowego jednoznacznie pozwalają ustalić stan faktyczny w sprawie.

II. Wskazując na powyższe podstawy wnosił o:

uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji na podstawie art. 437 § 2 kpk w zw. z art. 454 § 1;

2. zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od oskarżonych, względnie od Skarbu Państwa.

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych: J. J. (1), B. D. (1), D. B. (1), E. L. (1), H. M. (1), M. S. (1), E. Ś. (2), B. K. (1), K. M. (1) i A. S. (2) – radca prawny D. O. zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych.

Na podstawie art. 427 par. 1 i 2 kpk i art. 438 pkt 1, la i 3 kpk wyrokowi temu zarzucił:

1. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, polegający na bezpodstawnym uznaniu że:

a. „Informacje o wartości rachunku” nadsyłane co miesiąc klientom (...) zawierały wyceny rzekomych przyszłych zysków, podczas gdy w rzeczywistości, jak wynika jednoznacznie z materiałów dowodowych, kwoty wskazane w „Informacjach...” dla klientów stanowiły realne zobowiązanie, a nie tylko niezobowiązujące projekcje (...) wobec klientów, ponieważ informacja ta stanowiła tytuł do wypłaty dla klienta i jak potwierdzili wszyscy świadkowie, syndyk i biegli wypłaty zawsze odbywały się wg wartości wskazanych w „Informacji...” z (...);

b. wartość szkody wyniosła łącznie 247.877.864,07 PLN dla (...) klientów (...), podczas gdy z materiałów dowodowych (z akt postępowania upadłościowego (...) X GUp 250/06) wynika, że w rzeczywistości szkoda, na dzień wystąpienia szkody, tj. 10 maja 2006 r., wyniosła co najmniej 339.422.121,98 PLN dla (...) klientów (...). W rzeczywistości te kwoty mogą być jeszcze większe, gdyż ok. 500 klientów nie zgłosiło wierzytelności do postępowania upadłościowego.

c. „dokończenie wszystkich inwestycji w USA nie pozwoliłoby na zaspokojenie roszczeń klientów do wysokości co najmniej 60 mln złotych, jednak gdy porównać tę sumę z kwotą wskazaną w zarzucie aktu oskarżenia 247 877 864,07 zł - widać jednoznacznie, że skala niezaspokojonych roszczeń wynosiłaby około 20 %”, w sytuacji, gdy z materiału dowodowego wynika, że w rzeczywistości odzyskano łącznie jedynie 11,73% należnych środków, tj. z ok. 340 mln zł zgłoszonych wierzytelności brakuje aż blisko 300 mln zł, czyli skala niezaspokojonych roszczeń wynosi 88,27%. Ponadto sąd ustalając winę i wymiar kary winien rozważyć stan szkody na dzień jej wystąpienia tj. 10.05.2006, a nie snuć przypuszczenia na temat ew. przyszłych zysków, szczególnie w sytuacji, gdy z opinii biegłych jednoznacznie wynikało, że inwestycja w nieruchomości była na skraju nieuniknionego bankructwa, więc nie osiągnięto by projektowanych zysków. W rzeczywistości wyrównanie stanu środków tak aby były zgodne z „Informacjami o wartości rachunku nigdy by nie nastąpiło (jak wyjaśniono niżej w uzasadnieniu);

d. ewidencja obligacji prowadzona przez (...) istnieje, podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że organy (sąd, syndyk, biegła) przyjęli bezpodstawnie za ewidencję obligacji prowadzoną przez (...) dokumentację (...) (pomimo że oskarżony M. S. (2) zeznał, że „Ewidencja ta nie została przekazana do (...)"), która nie była ewidencją obligacji prowadzoną przez (...) o czym świadczą m.in. wzory załączone do umów, albowiem listy emisji i listy wykupu obligacji jakimi dysponował sąd, syndyk i biegła są zgodne z wzorem formularza zapisu na obligacje, a niezgodne z załącznikiem nr 2 do Umowy o prowadzenie ewidencji, stanowiącym wzór zapisu Ewidencji obligacji prowadzonej w (...) S.A. (zob. zał. 3). W rzeczywistości więc ewidencja obligacji prowadzona przez (...) została zniszczona przez oskarżonych i obligacje są utracone;

e. były makler W. R. Ś. (2) był cenionym maklerem na W. S., z którym współpracował (...), w sytuacji, gdy w rzeczywistości R. Ś. (2) cofnięto licencje maklerska w USA i zakazano działalności, a prowadzona przez niego firma ogłosiła bankructwo, gdyż oszukiwał swoich klientów podobnie jak (...). W W. Ś. inwestował pieniądze klientów (...)

niemal wyłącznie w jeden instrument finansowy akcje spółki alkoholowej (...). Brak więc było dywersyfikacji, ryzyko zatem było duże i wyniki inwestycji zależały wyłącznie od kursu akcji jednej spółki. Oskarżeni jednak zgodzili się na taki nieracjonalny i niebezpieczny dla wartości aktywów swoich klientów sposób inwestycji przez R. Ś. (2);

f. oskarżeni prowadzili dla klientów 3 różne portfele inwestycyjne Dynamiczny, Stabilny i Gwarancja, w sytuacji, gdy z materiałów dowodowych wynika, że w rzeczywistości oskarżeni nie prowadzili żadnej działalności, która pozwoliłaby na takie zróżnicowanie. Były to więc jedynie pozory inwestowania w 3 różne portfele o rzekomo różnym stopniu ryzyka. Biegły dnia 21 lipca 2011 w Prokuraturze Okręgowej zeznał: „Fikcją był podział na trzy rodzaje funduszy inwestycyjnych tj. stabilny, dynamiczny i gwarancja.”. Oskarżeni nie mogli różnicować ryzyka dla klientów (...), skoro jak sami przyznali w wyjaśnieniach z dnia 08.10.13 wszystkie pieniądze klientów było w jednym „worku”. Sytuacja wspólnego „worka”, którą opisał w wyjaśnieniach z 08.10.13 oskarżony, w którym deponowano wszystkie pieniądze klientów była bezprawna, gdyż w domu maklerskim klienci powinni mieć swoje środki inwestowane każdy na oddzielnym indywidualnym rachunku inwestycyjnym. Tworzenie wspólnego „worka” jest niedozwolone i stanowi o prowadzeniu nielegalnego (gdyż bez odpowiedniej licencji) funduszu inwestycyjnego (...). Ponadto w wyjaśnieniach z 17.09.13 oskarżony przyznaje, że był świadomy, że (...) nie miał prawa do prowadzenia inwestycji na zasadzie „worka”, do którego wrzucano wszystkie pieniądze klientów, a jednak oskarżeni uczynili to poprzez (...), tym samym obchodząc ustawę. Obejście ustawy czyni daną czynność nieważną zgodnie z art. 58 kc. Oskarżeni musieli mieć tego świadomość, ale nawet, jeśli nie mieli, nie zwalnia to ich z odpowiedzialności.

g. zamrożenie środków w W. spowodowało uniemożliwienie zarządzania oskarżonymi środkami klientów (...) w W. i spowodowało utratę wartości tych środków, a także brak środków na prowadzenie inwestycji w nieruchomości, w sytuacji, gdy z materiału dowodowego wynika, że w rzeczywistości oskarżeni nie zarządzali środkami w W., czynił to makler W. R. Ś. (2), który bez dywersyfikacji portfela inwestycyjnego zainwestował większość (ponad 90%, w pewnym okresie 99%) środków w akcje spółki alkoholowej (...), więc niezależnie od tego czy środki były zablokowane czy nie, ich wartość zależała od wartości akcji (...), zaś środki na prowadzenie inwestycji w nieruchomości nie były zablokowane, lecz znajdowały się - jak to sami określili oskarżeni - w „przechowalni (...) Ltd. oraz po przelaniu ich bezprawnie na prywatne rachunki oskarżonych, także na ich prywatnych rachunkach, zatem oskarżeni mogli kontynuować inwestycje w nieruchomości tak jak rzekomo planowali bez żadnych przeszkód, zamiast tego jednak bezprawnie przywłaszczyli te środki;

h. (...) S.A. prowadziła z dużym sukcesem rynkową działalność inwestycyjną”, co jest stwierdzeniem nieprawdziwym, wygłoszonym wbrew materiałowi dowodowemu i bezzasadnie nobilitującym oskarżonych, w sytuacji gdy z materiałów dowodowych wynika, że w rzeczywistości oskarżeni osiągnęli "sukces" jedynie w oszukiwaniu wszystkich dookoła, swoich klientów, organów nadzoru (...)/ (...), organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Biegli jednoznacznie stwierdzili, że nigdy w całym okresie działalności (...) spółka nie miała tyle środków ile była winna swoim klientom oraz że już w momencie przekształcania (...) SA w (...) dysponowało 3 krotnie mniejszą kwotą niż było winne klientom (manko wynosiło już wówczas ok. 240 mln zł) oraz że już co najmniej w momencie rozpoczynania działalności domu maklerskiego spółka powinna była ogłosić upadłość (fakt ten spółka ukrywała zarówno przed wierzycielami, klientami (...), jak i organem nadzoru: Komisją Papierów Wartościowych i Giełd (...)). Oskarżeni od początku prowadzenia swojej działalności świadomie, celowo, umyślnie, działając z zamiarem bezpośrednim wyprowadzali środki pieniężne swoich klientów niezgodnie z prawem i niezgodnie z regulaminem na różne sposoby oraz przywłaszczali je;

i. "Dane stanowiące podstawę dla informacji o wartości rachunku inwestycyjnego klientów, pochodziły natomiast z (...)", w sytuacji gdy dane z (...) nie były zgodne z tym co (...) nadsyłał klientom. Dane z tego systemu dostępne są dowódcy i biegłym znacząco różniły się od danych przekazywanych klientom w "Informacji o wartości rachunku", lecz sąd orzekający tego w ogóle nie uwzględnił i w żaden sposób nie wyjaśnił i nie ustosunkował się do tych rozbieżności;

j. (...) poinformował klientów (...) o nabyciu obligacji (...), podczas gdy z materiału dowodowego (zeznań świadków) wynika, że (...) o tym nie poinformował zdecydowanej większości klientów. Ponadto oskarżeni wbrew obowiązki zapisanemu w umowach (...) SA z (...) z dnia 13.04.2005 w tym Umowie Oferowania i Umowie o Ewidencji nie

informował klientów (...) o subskrypcji obligacji, o ich ilości, serii, ani o zbyciu obligacji. Zdecydowana większość klientów (...) w ogóle nie była poinformowana i nie wiedziała, że (...) w ich imieniu nabywa obligacje (...). Co więcej klienci (...) nie mieli nawet możliwości uzyskania informacji, że (...) ma taki obowiązek informacyjny względem klientów (...), gdyż (...) SA i (...) zawarli ze sobą Umowę o poufności uniemożliwiającą klientom (...) dostęp do treści wszystkich umów z 13.04.2005. O tych umowach większość klientów (...) dowiedziała się dopiero, gdy przewodniczący (...) załączył je do pozwu z dnia 03.08.2006 w sprawie o sygn. akt IV C 100/07 w Sądzie Okręgowym w Warszawie przeciwko (...) i kluczowym pracownikom (...) i gdy sąd nadesłał te pozwы poszkodowanym;

k. „postawa jaką prezentowali oskarżeni M. S. (2), Ł. K. (1) i A. S. (4) pata zarówno na etapie działalności (...) SA, następnie (...) oraz (...), ale także już po cofnięciu licencji (...) i ogłoszeniu upadłości (...) i (...) nie świadczyła o przestępczym zamiarze działania, ani w formie zamiaru bezpośredniego, ani ewentualnego”, podczas gdy z materiału dowodowego wynika coś wprost przeciwnego, co jest szerzej opisane w uzasadnieniu niniejszej apelacji, m.in. w rozdziale „Błędne nieuwzględnienie przez sąd negatywnej postawy oskarżonych, rozmiarów szkód jakie spowodowali oraz utrudnianie postępowań i odzyskania środków”.

2. Przekroczenie przez Sąd Okręgowy granic swobodnej ceny dowodów, co stanowi naruszenie zasady procesowej sformułowanej w art. 7 kpk oraz obrazę art. 410 kpk poprzez nieuwzględnienie całokształtu okoliczności ujawnionych wtoku rozprawy głównej poprzez nieuwzględnienie:

a. pisma (...) S.A., R. H. (2), który wysłał wszystkim klientom (...) wraz ze styczniową „Informacją o wartości rachunku” podpisane przez niego pismo z dnia 14.02.2006, które stanowiło m.in.:

„w załączeniu przekazujemy miesięczny Raport Inwestycyjny, potwierdzający wynik wypracowany za styczeń 2006 r.”[...] Obecny raport, zgodnie ze standardami rynkowymi, zawiera w zbiorczej formie wycenę rachunku inwestycyjnego, będącą finalnym wynikiem wszystkich operacji zrealizowanych w ciągu miesiąca na koncie. Wprowadziliśmy także zasadę podawania wyników inwestycyjnych do 10 dnia roboczego kolejnego miesiąca. [...] Jedynym dokumentem potwierdzającym stan indywidualnego Rachunku Inwestycyjnego jest comiesięczny Raport, wysyłany przez (...) do 14 dnia roboczego kolejnego miesiąca.”

W ww. piśmie Dyrektor Działu Obsługi Klienta (...) R. H. (2), potwierdzał zatem, że comiesięczny Raport Inwestycyjny („Informacja o wartości rachunku”) wykazuje finalny wypracowany wynik na podstawie operacji zrealizowanych i jest on jedynym dokumentem potwierdzającym stan indywidualnego rachunku inwestycyjnego, a nie jak błędnie twierdzi sąd pokazuje wyniki przyszłe;

b. dla wielu klientów (...) oskarżeni dokonując przywłaszczenia i defraudacji środków swoich klientów bezprawnie wyzerowali konta klientów zarówno ze środków pieniężnych jak i obligacji, a w niektórych przypadkach zapisali w nich kwoty ujemne, jednocześnie wykazując klientom zupełnie inny (dodatni) stan ich kont na comiesięcznych „Informacjach...”, co dowodzi, że oskarżeni oszukiwali klientów oraz że twierdzenie sądu orzekającego i oskarżonych, że na „Informacji o wartości rachunku” były wyniki przyszłe w takich przypadkach nie ma zupełnie żadnego sensu, gdyż z o środków pieniężnych i z o obligacji (jak też i z kwot ujemnych) bez względu na to ile czasu by trwała inwestycja w (...) w dalszym ciągu zawsze wynik inwestycyjny wynosiłby wyłącznie zero, co jednoznacznie i bezspornie dowodzi absurdalności twierdzeń sądu i oskarżonych, że rzekomo w comiesięcznych „Informacjach...” rzekomo były wyniki przyszłe. Ponadto nawet tym klientom, którym oskarżeni nie wyzerowali rachunków całkowicie, oskarżeni przedstawiali zupełnie inne wyniki inwestycyjne w dokumentacji nadsyłanej do klientów i organów, dotyczyło to wszystkich tzw. „dużych” klientów (wpłacających ponad wymagane minimum) oraz większość „małych” klientów, tylko u niektórych małych klientów kwoty te były zgodne;

c. wartości wskazanych na „Informacji o wartości rachunku”, które (...) nadsyłał co miesiąc swoim klientom. Pomimo że oskarżeni zacierając ślady swojego przestępstwa usunęli bazę danych, z których drukowali swoim klientom „Informację...” to wydruki te złożyli do akt sprawy (w tym także do akt sprawy upadłościowej (...) X GUp 250/06) klienci (...), zatem sąd dysponował tymi niepodważalnymi dowodami przestępstwa popełnionego przez oskarżonych i winien je był uwzględnić, a tego nie uczynił. Ostatnia nadesłana przez (...) Informacja o wartości rachunku

inwestycyjnego" na dzień 31.03.2006 stanowi część ksiąg (...), bowiem księgi przedsiębiorstwa stanowią całokształt dokumentacji prowadzonego przedsiębiorstwa, w której skład wchodzi nie tylko księgi rachunkowe, ale także między innymi korespondencja handlowa, w tym także dokumenty potwierdzające istnienie długów przedsiębiorstwa względem określonych podmiotów;

d. oskarżeni nigdy nie poinformowali swoich klientów (ani do czasu kontroli i wybuchu afery (...) także organu nadzoru (...)), że prowadzą podwójną księgowość, a zatem że oszukują swoich klientów i wprowadzają ich w błąd;

e. zaświadczeń podpisanych przez oskarżonych o ilości obligacji wydanych niektórym klientom po wybuchu afery (...), które to zaświadczenia przedstawiały ilość obligacji z godną z „Informacją o wartości rachunku” nadesłaną klientowi, ale niezgodną z dokumentacją, którą oskarżeni pozostawili w spółce dla organów;

f. oskarżeni przekazali na swoje prywatne rachunki bankowe w Szwajcarii z (...) Europę 6,6 mln i 4,15 mln USD z pieniędzy de facto klientów (...) (które oskarżeni wg ich deklaracji mieli pierwotnie wykorzystać na inwestycje w nieruchomości w USA) i tych środków nigdy nie zwrócili, a więc je bezprawnie przywłaszczyli (i jak wyjaśnił oskarżony wykorzystali je na swoje prywatne cele). Oskarżeni celowo i umyślnie w określonym czasie zlikwidowali założoną przez nich spółkę (...) Ltd., aby nie musieć zwracać do (...) Europę wielomilionowych (w USD) „pożyczek” pobranych z pieniędzy klientów (...), które za pośrednictwem rachunku (...) w W. oskarżeni przelali na rachunek (...) Europę;

g. zarówno „Informacje o wartości rachunku”, jak i ewidencja obligacji (...) prowadzona przez (...) nie zostały przez oskarżonych zarchiwizowane, do czego byli zobowiązani, lecz oskarżeni świadomie, celowo i umyślnie działając z zamiarem bezpośrednim zniszczyli te dokumentacje;

h. oskarżeni dopuścili wbrew warunkom emisji obligacji (...) do zabezpieczenia kredytów zaciągniętych na rachunku nr (...) w W. L. przez (...) sp. z o.o., środkami klientów (...) SA uzyskanymi w zamian za wykup obligacji (...) sp. z o.o., jak również dopuścili do podjęcia się inwestycji w nieruchomości w USA ze środków uzyskanych w części w wyniku kredytu na rachunku nr (...) w W. L., którego zabezpieczeniem były środki klientów (...) S.A. i nie wywiązali się z warunków inwestycji, powodując w konsekwencji utratę zainwestowanych środków a następnie doprowadzili do utraty części środków klientów stanowiących zabezpieczenie kredytu na rachunku nr (...) udzielonego przez W. L.. Tymczasem czynności inwestycyjne i obciążanie ryzykiem powinny się odbywać zgodnie z regulaminem zarządzania i warunkami emisji obligacji oraz z poinformowaniem klientów o dokonywanych inwestycjach i określeniu obciążania tych inwestycji ryzykiem, a tak nie było. (...) naruszyło regulamin zarządzania i warunki emisji obligacji (...). (...) nie poinformowało o zastawieniu pieniędzy klientów na zaciągnięcie kredytu. (...) także nie poinformowało klientów o dokonywaniu w ten sposób w inwestycje w spółki nieruchomościowe, jakie zarząd (...) założył, ani o żadnych innych działaniach (...), w tym emisji i zakupie oraz zbyciu poszczególnych serii obligacji (...) w imieniu klientów oraz prywatnych „pożyczkach” na rzecz zarządu (...). Klienci (...) nic o tych inwestycjach nie wiedzieli, nie byli o nich przez zarząd (...) informowani, nie mieli więc możliwości wyrażenia swojego sprzeciwu co do takich inwestycji lub wycofania swoich Środków z (...) na podstawie tej wiedzy.

Zarząd (...) powinien był mieć świadomość, że postępując w ten sposób narusza warunki emisji obligacji, bowiem może dojść do spłaty zadłużenia spółki (tj. zaciągniętego przez spółkę kredytu) środkami pieniężnymi pozyskanymi przez emisję obligacji (...) (i taka sytuacja nastąpiła), co było wprost zabronione warunkami emisji obligacji. Takie postępowanie ma wszelkie cechy niegospodarności, o którą oskarżeni są oskarżeni. Nie stanowi to ryzyka, na które godzili się klienci (...). Klienci nie znali warunków emisji, gdyż (...) ich nie poinformował o nabyciu obligacji (...), gdyby jednak znali to z pewnością w większości nie godziliby się na takie postępowanie zarządu (...), które narażałoby ich inwestycje na działanie sprzeczne z warunkami obligacji i regulaminem zarządzania. Oskarżony nie wyjaśnił, dlaczego podjął to ryzyko, od którego nie było żadnego zabezpieczenia. Klienci nie godzili się na ryzyko niebędące ryzykiem rynkowym. Podjęcie przez zarząd (...) takiego ryzyka z naruszeniem warunków emisji obligacji i regulaminu zarządzania świadczy o niegospodarności, o którą są oskarżeni. Wskazać też należy, że oskarżeni bez podstawy prawnej i z naruszeniem warunków emisji obligacji oraz §17 i §29 Regulaminu zarządzania środkami klientów powierzonych

w zarządzanie dla (...) SA dokonywali przywłaszczenia pieniędzy klientów (...) w formie tzw. „pożyczek”, które nie zostały zwrócone (spłacone).

Warunki emisji wszystkich serii obligacji (...) sp. z o.o. stanowią m.in.:

"Środki pieniężne pozyskane przez emisję obligacji wyemitowanych zgodnie z niniejszymi Warunkami Emisji nie będą przeznaczone na spłatę zadłużenia spółki, a także nie będą przeznaczone na zakup składników majątkowych spółki, w tym podmiotów powiązanych z Emitentem, ani też nie będą przeznaczone na finansowanie bieżącej działalności Emitenta.

i. oskarżeni dopuścili do funkcjonowania w (...) SA systemu komputerowego tzw. Systemu (...) (Systemu MAP G.), niegwarantującego rzetelności i wiarygodności wprowadzanych i edytowanych danych naruszających określone w regulaminie zarządzania (...) zobowiązanie do rzetelnego i starannego zarządzania portfelem klientów (§ 16,17, 29 Regulaminu);

j. oskarżeni dopuścili do funkcjonowania i realizacji uprzednio zawartego w dniu 29.07.2003 r. zabezpieczenia strat powstałych na rachunku o nr (...) prowadzonym przez (...) Ltd. dla A. R. (1) środkami klientów (...) S.A. a następnie (...) S.A. znajdującymi się na rachunku o numerze (...) prowadzonym przez (...) Ltd. dla (...) S.A., następnie (...) S.A.;

k. oskarżeni udzielali fikcyjnych pożyczek, o czym stanowi zeznanie świadka A. R. (1) poprzez którego szwajcarskie konto bankowe oskarżeni wyprowadzali pieniądze klientów (...) SA na zasadzie fikcyjnych pożyczek zawieranych z R., co świadek przyznał w zeznaniu;

l. spółka (...) SA powinna była od samego początku ogłosić upadłość, bowiem biegli stwierdzili, że nigdy w całym okresie działalności (...) spółka nie miała tyle środków ile ich była winna swoim klientom;

m. oskarżeni od samego początku działalności (...) SA (a więc jeszcze w okresie przed domem maklerskim) prowadzili działalność oszukańczą (podwójną księgowość ukrywaną przed klientami i organem nadzoru oraz przywłaszczenie mienia na cele niezgodne z umową i defraudację środków klientów). Sąd zaniechał ustalenia możliwie dokładnej daty popełnienia przestępstwa, pomimo że jest to nie tylko prawem, ale i obowiązkiem sądu;

n. oskarżeni naruszyli zobowiązanie się (...) do zarządzania portfelem z należytą starannością, mając na względzie jak najlepiej pojęty interes klienta (par 29 ust. 1 regulaminu zarządzania) i nie ponieśli odpowiedzialności za szkody będące wynikiem naruszenia prawa, działania w złej wierze i działania z naruszeniem zasad należytej staranności przy zarządzaniu portfelem (par 29 ust. 2 regulaminu), a także (...) cofnął oskarżonym licencję domu maklerskiego za naruszenie przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i interesów zleceniodawców;

o. oskarżeni faworyzowali niektórych klientów kosztem innych wypłacając im w maju i czerwcu 2006 r. bezpośrednio z (...), pomimo braku tytułu prawnego do takich wypłat (brak umowy klientów (...) z (...));

p. klienci (...) godzili się na ryzyko inwestycyjne, ale nie godzili się na ryzyko wprowadzania ich w błąd (oszukiwania) przez oskarżonych. Sąd wskazuje w uzasadnieniu wyroku, że działalność gospodarcza wiąże się z ryzykiem. Tylko, że klienci (...) powinni byli być rzetelnie informowani przez (...) o stratach i zyskach, gdyż tylko wówczas klienci mogliby rzetelnie oszacować ryzyko i świadomie podejmować decyzje inwestycyjne, tymczasem oskarżeni tego nie czynili, oskarżeni publikowali na stronach internetowych tabele wykazujące osiągnięty wynik inwestycyjny, który pokazywał, że zawsze w każdym roku były zyski co do których obecnie oskarżeni twierdzą, że były to rzekomo wyniki przyszłe (zał. 4). Nawet, gdyby hipotetycznie przyjąć, że rzeczywiście (...) wykazywał klientom wyniki przyszłe, to klienci (...) powinni być poinformowani o tym, że to były rzekomo wyniki przyszłe, a nie byli o tym poinformowani i sąd tego faktu w ogóle nie wziął pod uwagę. Takie postępowanie wprowadzające w błąd klientów jest oszustwem;

q. oskarżeni błędnie wystąpili o licencje (...) zamiast (...) (Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych), pomimo świadomości oskarżonych, że (...) prowadzi działalność typu takiego jak (...). Świadczy to o ich braku kompetencji.

Brak kompetencji w żaden sposób ich nie może usprawiedliwiać, a wręcz przeciwnie obciąża ich i świadczy o niegospodarności, o którą zostali oskarżeni;

r. oskarżeni byli zmuszeni do wystąpienia o licencję DM lub (...) na skutek zmiany przepisów prawa, która wymuszała ubieganie się o taką licencję, niezasadnie zatem sąd przypisuje wystąpienie o licencje na korzyść oskarżonych;

s. oskarżeni zamiast ratować środki klientów dnia 04.06.2006 r. próbowali sprzedać przedsiębiorstwo (...) S.A. spółce powiązanej (...) Ltd. z siedzibą w UK, aby uniknąć nadzoru (...) i uniknąć odpowiedzialności za swoje czyny oraz wyprowadzić środki klientów (...) S.A. za granicę. Sprzedaż została zablokowana przez (...) dnia 03.11.2006 r.;

t. przyjęty przez (...) S.A. z siedzibą w W. model zarządzania portfelami klientów nie był zgodny z zasadami zarządzania dla tego rodzaju instytucji, w szczególności zaś nie zabezpieczał w sposób należyty interesów klientów (...) i nie uwzględniał dywersyfikacji ryzyka inwestycyjnego (opis modelu inwestycyjnego (...) S.A. z punktu widzenia zasad wynikających z nauk ekonomicznych, zarządzania, rynku kapitałowego);

u. metody wyceny instrumentów finansowych wchodzących w skład zarządzanych portfeli, które były stosowane przez (...) S.A. były fikcyjne i nie były to metody stosowane na rynku kapitałowym przez inne podmioty prowadzące działalność zarządzania portfelami; nie można było przy pomocy metod wyceny instrumentów finansowych stosowanych w (...) S.A. uzyskać pełnych i rzetelnych danych o wartości zapisanych na rachunkach klientów instrumentów finansowych; wycena nie była dokonywana w oparciu o zasady księgowe i zgodnie z nimi; nie było zgodne z zasadami zarządzania portfelami nabywanie instrumentów finansowych wyemitowanych przez podmioty wchodzące w skład tej samej grupy kapitałowej.

3. Obrazę przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt 1 i la kpk):

a. poprzez nieuwzględnienie, że oskarżeni wypełnili znamiona czynu z art. 286 kk, albowiem z materiału dowodowego wynika, że w rzeczywistości oskarżeni są oszustami, bezwzględnie dążącymi do osiągnięcia korzyści majątkowych kosztem innych osób fizycznych i na masową skalę, którzy od początku swojej "działalności" nigdy nie zamierzali wywiązać się z zaciągniętych wobec pokrzywdzonych zobowiązań. Cała ich działalność była skupiona niemal wyłącznie na szeroko zakrojonym marketingu, aby przyciągnąć jak najwięcej nowych klientów, a w tym samym czasie oskarżeni defraudowali i przywłaszczali środki klientów oraz używali ich na cele niezgodne z regulaminem zarządzania doprowadzając do wystąpienia manka w środkach, które byli winni swoim klientom w wysokości co najmniej 300 mln zł i ukrywali ten fakt zarówno przed klientami jak i organem nadzoru (...) oraz do tej pory nie ujawnili w jaki sposób zniknęła tak duża kwota środków pieniężnych;

b. poprzez nieuwzględnienie, że oskarżeni wypełnili znamiona czynu z art. 296 par. 1, 2 i 3 kk, jak wskazano w uzasadnieniu niniejszej apelacji w zdaniach opisujących „niegospodarność”.

4. Obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 kpk oraz art. 427 § 2 kpk):

a. art. 170 § 1 kpk przez nieuwzględnienie wniosku dowodowego z grudnia 2014 (pierwotnie kierowanego do prokuratury, przekazany do sądu) zawierającego 12 punktów bez wskazania przesłanek takiej decyzji oraz wniosku dowodowego z marca 2014 w zakresie przebadania okresu przedmaklerskiego (...). Sąd nie ustosunkował się do żadnego z 12 wniosków w piśmie z grudnia 2014 oraz bezzasadnie nie uwzględnił wniosków oskarżycieli posiłkowych o przebadanie przez biegłych okresu przedmaklerskiego spółki (tj. działalności (...) SA - spółka (...) SA i spółka (...) SA to była ta sama spółka - miała ten sam numer KRS, zmieniła się jedynie nazwa po przyznaniu licencji domu maklerskiego), a takie przebadanie pomogłoby udowodnić, że oskarżeni od samego początku prowadzili oszukańcza działalność świadomie, umyślnie i celowo z zamiarem bezpośrednim.

b. art. 116 kpk i art. 9 par 2 kpk przez bezzasadne oddalenie wniosku bez wskazania faktycznych przesłanek takiej decyzji. Sąd zamykając przewód sądowy na tej samej rozprawie, na której przesłuchał biegłych (i na której składali też wyjaśnienia oskarżeni) uniemożliwił oskarżycielom posiłkowym złożenie pisma ustosunkowującego się do wyjaśnień

oskarżonych i biegłych oraz bezzasadnie nie uwzględnił wniosków z listopada 2020 r. o ponowne otwarcie przewodu sądowego, aby umożliwić złożenie i uwzględnienie przez sąd takiego pisma (zob. wnioski o ponowne otwarcie przewodu sądowego z listopada 2020 r. w aktach sprawy).

Wskazując na powyższe podstawy wnosił o:

1. uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji na podstawie art. 437 par 2 kpk w zw. z art. 454 par 1;
2. zasądzenie wszystkich kosztów postępowania od oskarżonych, względnie od Skarbu Państwa.

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych: W. L. (1) i innych, radca prawny R. N. zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych, zarzucając wyrokowi:

1. Naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 kpk poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów oraz art. 410 kpk poprzez pominięcie dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, które to naruszenia w rezultacie doprowadziły do błędnego ustalenia stanu faktycznego i uniewinnieniu oskarżonych.
2. Naruszenie przepisów postępowania tj. art. 424 kpk polegające na wadliwym sporządzeniu uzasadnienia wyroku, poprzez powierzchowne i ogólnikowe opisanie powodów uzasadniających zapadłe rozstrzygnięcie, brak odniesienia się do części zarzucanych oskarżonym czynów, jak też sumaryczne powoływanie dowodów poszczególnych faktów – i to nawet dowodów sprzecznych wewnątrz i wzajemnie - czyniące orzeczenie niezrozumiałym a w rezultacie niemożliwym do pełnej kontroli przez sąd odwoławczy.

Pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Oskarżyciel posiłkowy: Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, reprezentowany przez radcę prawnego M. C. (1) zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na treść orzeczenia, polegający na:

a) błędnym uznaniu za wiarygodne wyjaśnień Ł. K. (1), A. S. (1) i M. S. (2) w zakresie ustalenia przyczyn przekazywania rozbieżnych danych o stanie rachunku inwestycyjnego znajdujących się w tzw. raportach miesięcznych kierowanych do inwestorów (klientów) (...) S. A. oraz Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (dalej także jako (...)) poprzez wskazanie, że powstałe różnice pomiędzy treścią powyższych raportów wynikały ze sporządzenia dla klientów wyceny rachunków w oparciu o przyszłe wyniki długoterminowych strategii realizowanych przez (...) S. A. na rzecz klientów, w sytuacji gdy:

- oskarżeni nie wskazywali powyższej okoliczności w trakcie prowadzonego przez (...) postępowania wszczętego postanowieniem Przewodniczącego Komisji Papierów Wartościowych i Giełd w dniu 15 kwietnia 2005 r. w celu ustalenia, czy W. Grupa Inwestycyjna S. A. (raport domu maklerskiego informujący o zmianie nazwy na (...) Grupę Inwestycyjną (...) Spółkę Akcyjną wpłynął do Urzędu Komisji Papierów Wartościowych i Giełd w dniu 25 maja 2005 r.) narusza istotnie przepisy prawa, nie przestrzega zasad uczciwego obrotu lub narusza interesy zleceniodawcy, zatwierdzonego Uchwałą Komisji Nr 246/2005 z dnia 28 kwietnia 2005 r., a następnie zakończonego wydaniem w dniu 4 kwietnia 2006 r. decyzji o uchyleniu decyzji Komisji Papierów Wartościowych i Giełd Nr (...) (...) - (...) z dnia 28 września 2004 r. w sprawie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej przez (...) Grupę Inwestycyjną S.A. z siedzibą w W.;

- powyższa okoliczność nie została potwierdzona w zeznaniach składanych przez osoby zatrudnione w (...) Grupie Inwestycyjnej (...) Spółka Akcyjna;

- powyższa okoliczność nie została potwierdzona w zeznaniach pokrzywdzonych (klientów) (...) Grupie Inwestycyjnej (...) Spółka Akcyjna;

- powyższa okoliczność nie została wskazana w treści raportów miesięcznych przekazywanych klientom (...) Grupy Inwestycyjnej (...) Spółka Akcyjna;

b) błędnym uznaniu, że w trakcie prowadzonych w (...) Grupy Inwestycyjnej (...) Spółka Akcyjna kontroli Urząd Komisji Papierów Wartościowych i Giełd mógł dostrzec problemy jakie generował system informatyczny ((...) G.), a tym samym pozytywnie rozpatrzyć wnioski oskarżonych o zmianę formuły funkcjonowania na towarzystwo funduszy inwestycyjnych w sytuacji gdy:

- w ramach postępowania kontrolnego to strona na żądanie kontrolującego przedstawia stosowną dokumentację, przy czym przedkładana przez oskarżonych dokumentacja oraz informacje dotyczące działalności systemu informatycznego wskazywały, iż problemy z systemem informatycznym są przejściowe i nie mają wpływu na działalność domu maklerskiego w tym właściwą obsługę klientów;

- stwierdzone w trakcie kontroli zakończonej sporządzeniem Protokołu kontroli z dnia 26 sierpnia 2005 r. okoliczności wskazywały na prowadzenie przez (...) S. A. bez wymaganego zezwolenia działalności polegającej na zbiorczym inwestowaniu powierzonych przez klienta środków pieniężnych, a tym samym naruszeniu treści art. 287 ustawy o funduszach inwestycyjnych, co następnie skutkowało sporządzeniem w dniu 1 lipca 2005 r. zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa, co miało istotny wpływ na ocenę i rozpatrzenie wniosku o wyrażenie zgody na utworzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych przez ww. podmiot;

c) błędnym uznaniu, że Komisja Papierów Wartościowych i Giełd niezasadnie określiła w decyzji o cofnięciu licencji z 4 kwietnia 2006 r. termin do rozliczenia się z klientami do dnia 31 czerwca 2006 r., jako argumentu przemawiającego za niewinnością oskarżonych w sytuacji gdy nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności i określenie terminu rozliczenia z klientami wynikało z ustalenia w trakcie kontroli w (...) S. A. istotnego naruszenia przepisów prawa, nieprzestrzegania zasad uczciwego obrotu i naruszenia interesów zleceniodawcy poprzez:

- stwierdzenie, że dom maklerski prowadził działalność w sposób nierzetelny w szczególności poprzez wysyłanie klientom raportów miesięcznych zawierających liczne błędy, przez co wielu klientów domu maklerskiego było wprowadzanych w błąd w odniesieniu do stanu ich rachunku instrumentów finansowych, a w szczególności co do ilości środków pieniężnych zdeponowanych w domu maklerskim lub wartości instrumentów finansowych nabytych na ich rachunek;

- wprowadzanie przez (...) S. A. w błąd Urzędu Komisji, poprzez przekazywanie niewiarygodnych danych o wartości aktywów klientów, gdzie występujące rozbieżności w dokumentach zawierających dane dotyczące rachunków klientów, nie były zdarzeniami jednostkowymi, lecz błędy w raportach miesięcznych przesyłanych do klientów oraz raportach finansowych przekazywanych przez (...) S.A. do Urzędu Komisji powtarzały się, przy czym (...) S. A. za każdym razem uzasadniał wystąpienie ww. błędów nieprawidłowym funkcjonowaniem systemu informatycznego, za który odpowiedzialny był podmiot zewnętrzny, tj. firma (...). G., co w sytuacji występowania powyższego problem długim okresie czasu (kilku miesięcy) wskazywało, że (...) S. A. nie jest w stanie zapewnić niezbędnych standardów wymaganych w prowadzeniu działalności maklerskiej na rzecz klientów, do których należy rzetelne prowadzenie rachunków instrumentów, rzetelne prowadzenie rachunków instrumentów finansowych i rachunków pieniężnych, odzwierciedlających prawidłowo, tj. zgodnie ze stanem faktycznym, przebieg działalności inwestycyjnej na rachunku klienta;

- stwierdzenie rozbieżności pomiędzy danymi finansowymi przekazywanymi w miesięcznych raportach finansowych (...)01 wysyłanych do Urzędu Komisji a tego rodzaju danymi zawartymi w innych dokumentach przekazywanych przez (...) S. A. do Urzędu Komisji,

- stwierdzenie nieprzestrzegania przez dom maklerski reguł postępowania wskazanych w ustawie o przeciwdziałaniu wprowadzaniu obrotu w związku z nieprzekazywaniem do Głównego Inspektora Informacji Finansowej danych dotyczących transakcji o wartości przekraczającej 15.000 euro;

- stwierdzenie braku archiwizacji przez (...) S. A. raportów miesięcznych wysyłanych do klientów;

- stwierdzenie nierzetelnego prowadzenia przez (...) S. A. rejestru skarg klientów; stwierdzenie braku należytego nadzoru wewnętrznego w (...) S. A., poprzez ustalenie w trakcie kontroli faktu nieprzeprowadzania systematycznych kontroli przez komórkę nadzoru wewnętrznego ww. domu maklerskiego;

d) błędnym uznaniu za nie zasługujące na pełną wiarygodność zeznań pracowników Urzędu Komisji Papierów Wartościowych i Giełd D. M. (3), M. S. (10), P. M. (5) i H. B. w zakresie dotyczącym opisanie okoliczności związanych z prowadzoną przez (...) S. A. działalnością z uwagi na bezpośrednie zaangażowanie w proces przyznania i odebrania licencji (...) SA i przypisanie w szczególności świadkowi M. S. (10) negatywnego nastawienia do sposobu funkcjonowania (...) SA, w sytuacji gdy decyzja o udzieleniu a następnie odebraniu licencji na prowadzenie działalności maklerskiej nie była podejmowana przez ww. osoby, lecz była podejmowana przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd, a złożone przez ww. świadków zeznania były oparte o wiedzę wynikającą z materiałów pozyskanych w trakcie kontroli prowadzonej w (...) S. A. przez Urząd Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, a tym samym nie sposób dostrzec w złożonych zeznaniach negatywnego nastawienia do sposobu funkcjonowania ww. domu maklerskiego, lecz jedynie przedstawienie opisu nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie prowadzonej kontroli funkcjonowania tego podmiotu;

e) błędnym uznaniu, że oskarżeni nie dopuścili do dokonywania zapisów niepełnych ilości obligacji na rachunkach klientów prowadzonych przez (...) S. A. w sytuacji gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że w zapisach ilości obligacji przekazywanych klientom (...) S. A. i znajdujących się w domu maklerskim występowały liczne błędy, przy czym zapisy obligacji znajdujących się w rejestrze domu maklerskiego były zapisami wskazującymi na mniejszą ilość obligacji lub nawet całkowity ich brak na rachunkach klientów, co doprowadziło do niewypłacenia lub dokonania wypłat w niższej wysokości w postępowaniu upadłościowym (...) sp. z o. o.;

f) błędnym ustaleniu, że (...) S.A. prowadziła z dużym sukcesem rynkowym działalność inwestycyjną”, w sytuacji gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z opinii powołanych w postępowaniu biegłych, wynika, że działalność na rynku walutowym F. przynosiła straty, a biegli ocenili, że oczekiwane zyski na rachunku w W. w żadnym przypadku nie były w stanie pokryć strat wynikłych z działalności (...) S. A. w roku 2005 i 2006, co oznacza, powyższe stwierdzenie Sądu jest nieprawdziwe i bezzasadne;

g) błędnym ustaleniu, że oskarżeni nie dopuścili do funkcjonowania i zabezpieczenia strat powstałych na rachunku o nr (...) prowadzonym przez (...) Ltd. dla A. R. (1) środkami klientów (...) S. A. a następnie (...) S. A. znajdującymi się na rachunku o numerze (...) prowadzonym przez (...) Ltd. dla (...) S.A., następnie (...) S.A., w sytuacji gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powyższe zdarzenie miało miejsce;

h) błędnym ustaleniu, że oskarżeni nie przyczynili się do utraty lub nie wytworzenia w trakcie prowadzonej działalności przez (...) S. A. dokumentacji w zakresie składanych przez obligatariuszy zleceń dotyczących przedterminowego wykupu obligacji wyemitowanych przez (...) C sp. z o. o., niekompletnej dokumentacji (...) SA za okres od kwietnia 2005 r. do momentu likwidacji, nieudostępnieniu zarchiwizowanych raportów- „informacji o wartości rachunku klienta”-za cały okres prowadzonej przez (...) S.A. działalności, w sytuacji gdy wytworzenie powyższej dokumentacji i obowiązek jej przechowywania spoczywał na oskarżonych jako członkach zarządu ww. domu maklerskiego, przy czym wskazanie przez oskarżonych, iż dokumentacja uległa zagubieniu na skutek działania organów ścigania jest nieprawdziwa, bowiem braki w dokumentacji w zakresie archiwizowania raportów o wartości rachunku klienta zostały dostrzeżone już w trakcie kontroli prowadzonej przez Urząd i stanowiły podstawę do odebrania zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej;

i) błędnym ustaleniu, że (...) S. A. w prawidłowy sposób zabezpieczyła kredyty zaciągnięte na rachunku nr (...) w W. L. przez (...) sp z o.o., środkami klientów (...) SA uzyskanymi w zamian za wykup obligacji (...) sp. z o.o., jak również, że mogła podjąć się inwestycji w nieruchomości w USA ze środków uzyskanych w części w wyniku kredytu na rachunku nr (...) w W. L., którego zabezpieczeniem były środki klientów (...) S.A., a niewywiązanie się z warunków inwestycji i w konsekwencji utrata zainwestowanych środków a następnie utrata części środków klientów stanowiących zabezpieczenie kredytu na rachunku nr (...) udzielonego przez W. L. wynikało z odebrania zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, a następnie w konsekwencji pozbawienia wpływu oskarżonych na losy inwestycji, w sytuacji gdy:

- oskarżeni samodzielnie podjęli decyzję o inwestycji na rynku nieruchomości w Stanach Zjednoczonych w oparciu o środki pozyskane z linii kredytowej w W. L.. a następnie zabezpieczeniu tego kredytu środkami klientów (...) SA;

- oskarżeni godzili się z ryzykiem, iż w przypadku braku możliwości spłaty kredytu, wierzyciel będzie mógł skorzystać z zabezpieczenia w postaci środków klientów (...) SA znajdujących się na rachunkach (...) sp. z o.o. prowadzonych w W. L.;

- istnieją uzasadnione wątpliwości co do faktycznego skorzystania przez klientów (...) S. A. z potencjalnego zysku wypracowanego z ww. inwestycji, w sytuacji gdy przedmiotem inwestycji nie były środki klientów lecz środki pochodzące z kredytu zaciągniętego przez (...) sp. z o.o., a tym samym była to inwestycja własna tego podmiotu, gdzie klienci (...) S. A. ponosili wyłącznie ryzyko jej niepowodzenia;

j) błędnym ustaleniu, że oskarżeni mogli przekazać w okresie od 02 maja 2005 r. do 27 października 2005 r. kwoty 6 650 000 USD na rachunek (...) Ltd. prowadzony przez (...) (...), a następnie część pieniędzy przekazać w okresie od 11.05.2005 r. do 5.05.2006 r. na prywatne rachunki Ł. K. (1) oraz M. S. (2) prowadzone w bankach (...) (...) w Z. oraz Bank (...) S.A. w W., w sytuacji gdy takie zdarzenia wpływały negatywnie na sytuację gospodarczą (...) S. A. i świadczą o nadużyciu uprawnień przez oskarżonych;

k) błędnym ustaleniu, że oskarżeni w ramach sprawowanych funkcji w (...) S. A. prawidłowo wykonywali swoje obowiązki, działając w sposób profesjonalny i z zachowaniem standardów zawodowej staranności oraz standardów wynikających z zarządzania i funkcjonowania domu maklerskiego, w sytuacji gdy z opinii powołanego w sprawie zespołu biegłych dr D. M. (4) i P. S. (4) wynika, że nawet, skuteczne dokończenie wszystkich inwestycji w USA nie pozwoliłoby na zaspokojenie roszczeń wszystkich klientów ww. podmiotu w wysokości co najmniej 60 mln złotych, co tym samym dowodzi, że działalność gospodarcza była prowadzona w sposób nieprawidłowy, a oskarżeni w sposób nieprawidłowy zarządzali działalnością ww. domu maklerskiego, nadużywając udzielonych im uprawnień i nie dopełniają ciążących na nich obowiązków.

Podnosząc powyższe zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. oraz 437 § 1 k.p.k. oskarżyciel posiłkowy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Argumenty zawarte w apelacjach prokuratora i oskarżycieli posiłkowych, uznać należy za trafne a apelacje za zasadne, w konsekwencji których zaszła konieczność wydania wyroku o charakterze kasatoryjnym.

Tożsamość, bądź zbieżność zarzutów wszystkich autorów apelacji zarzucających wyrokowi m. in. rażącą obrazę art. 7 w zw. z art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k., prowadzącą do błędu w ustaleniach faktycznych i uniewinnienia wszystkich oskarżonych od dokonania zarzucanego im czynu, uzasadnia łączne ustosunkowanie się do nich. Spowoduje to zwięzłość wyводу sądu apelacyjnego i lepszą czytelność uzasadnienia, bez zbędnych powtórzeń i konieczności powracania do tych samych lub podobnych zarzutów zawartych w tych apelacjach.

W pierwszej kolejności koniecznym jest ustosunkowanie się do wad uzasadnienia wyroku, zwłaszcza w kontekście rażącej obrazu art. 7 k.p.k.

Jakkolwiek w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka nie ma wypracowanych kryteriów, jakimi winno cechować się uzasadnienie sądu, to jednak podkreśla się zgodnie, że obowiązek uzasadnienia i jego zakres, także jeśli chodzi o jego szczegółowość, może różnić się w zależności od charakteru decyzji, jak i okoliczności konkretnej sprawy. Niekwestionowany jest pogląd, że zrealizowanie obowiązku ujętego w treści art. 6 ust. 1 Konwencji, wymaga odniesienia się w uzasadnieniu wyroku do każdego istotnego – na tle konkretnej sprawy – argumentu, a zatem brak odniesienia się do takiej argumentacji stanowi o naruszeniu standardu rzetelnego procesu. Skoro w systemie prawa polskiego umieszczono prawo do zaskarżenia wyroku wydanego w pierwszej instancji, to takie państwo – strona Konwencji, przewidując możliwość wniesienia apelacji od wyroku, musi zapewnić do niej skuteczny dostęp. W konsekwencji musi zagwarantować odpowiednimi instrumentami procesowymi rzetelność samego postępowania odwoławczego (zob. M.A. Nowicki, Nowy Europejski Trybunał Praw Człowieka, wybór orzeczeń 1999 – 2004, Kraków 2005, s. 687 – 688 wraz z orzecznictwem tam przytoczonym, P. Hofmański, Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Komentarz, t. I, red. L. Garlicki, Warszawa 2010, s. 305 – 306 wraz z orzecznictwem tak zamieszczonym).

W takiej samej konwencji jakość uzasadnienia orzeczenia sądowego postrzega Trybunał Konstytucyjny na tle art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Przyjmuje bowiem, że uzasadnienie orzeczeń jest decydującym komponentem prawa do rzetelnego procesu sądowego i podkreśla, że uzasadnienie orzeczenia jest podstawą kontroli zewnętrznej orzeczenia przez organ wyższej instancji, bowiem dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem (zob. wyrok TK z dnia 16.01.2006 r., SK 30/05, OTK -o A, nr 1, poz. 2, teza 4.3 uzasadnienia).

Konkludując, na gruncie prawa do rzetelnego procesu, tak pierwszoinstancyjnego, jak i odwoławczego, czy kasacyjnego zarówno w ujęciu konwencyjnym na tle art. 6 ust. 1 EKPCz), jak i w ujęciu standardu konstytucyjnego na tle art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, jakość uzasadnienia wyroku jest istotnym elementem tego prawa.

Nowelizacja Kodeksu postępowania karnego z dnia 27 września 2013 roku upraszcza treść uzasadnienia, gdyż w nowym art. 424 § 1 już na wstępie wskazuje się, że uzasadnienie powinno zawierać jedynie „zwięzłe” wskazanych faktów uznanych za udowodnione lub nieudowodnione oraz dowodów, na których się oparto, informację, dlaczego nie uznano dowodów przeciwnych, jak też również „zwięzłe” wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku. Chodzi więc o to, aby w części wstępnej uzasadnienia zwięzłe, bez zbędnych dla sprawy detali, podano poszczególne ustalone przez sąd fakty decydujące o przypisaniu bądź o nieprzypisaniu oskarżonemu określonego przestępstwa, wskazując przy tym, na jakich dowodach się oparto, przy dokonywaniu poszczególnych ustaleń. Następnie zaś, także zwięzłe, ale przekonująco, z podaniem określonych argumentów należy wykazać, dlaczego tym dowodom sąd dał wiarę i dlaczego odmówił wiarygodności innym.

Zarówno z doktryny prawniczej, jak i orzecznictwa Sądu Najwyższego, niekwestionowany jest podgląd, iż niewłaściwe jest ogólne powoływanie się przez sąd na przeprowadzone na rozprawie dowody, gdyż konieczne jest wskazanie i ustalenie, które z nich, w całości lub w konkretnym fragmencie, odnoszą się do określonych okoliczności faktycznych, wymagających uzasadnienia w sprawie. W razie istnienia sprzeczności między dowodami sąd powinien wyjaśnić w uzasadnieniu, na których z nich się oparł oraz dlaczego odrzucił inne; oznacza to, że z taką samą sumiennością sąd powinien oceniać zarówno te dowody, które odrzuca, jak i te, na których opiera wyrok. Brak takiego wyjaśnienia i oceny uniemożliwia odparcie zarzutu przekroczenia przez sąd granic swobodnej oceny dowodów i czyni taki zarzut zasadnym (zob. wyrok SN z dnia 2.10.1978 r., II Kr 188/79, OSNKW 1979, nr 4, poz. 47, wyrok SN z dnia 30.04.1985 r., III KR 66/85, OSPiKA 1986, z. 11 – 12, poz. 233, postanowienie SN z dnia 23.07.2003 r., V KK 345/02, LEX nr 80300, Komentarz do K.p.k., T. Grzegorzczak, wyd. 6, s. 1394 – 1398).

Na gruncie dotychczasowych rozważań, powstaje pytanie, czy możliwe jest sporządzenie uzasadnienia wyroku na formularzu UK 2, stosownie do obowiązku wynikającego z treści art. 99 a § 1 k.p.k. Treść tego formularza została ustalona w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 listopada 2019 roku w sprawie wzorów

formularzy uzasadnień wyroków oraz sposobów ich wypełniania (Dz. U. z 2019 r., poz. 2349). Nie ulega wątpliwości, że u podstaw tego unormowania było uproszczenie i ujednoczenie formy uzasadnień wyroków. W orzecznictwie sądów powszechnych, zwłaszcza sądów pierwszoinstancyjnych, zaczęła dominować bowiem praktyka sporządzania uzasadnień wielostronicowych (nie tylko kilkudziesięciu, lecz kilkuset a nawet kilku tysięcy stron), w istocie będących sprawozdaniem z procesu z przywołaniem wyjaśnień oskarżonych, świadków, biegłych, przytoczeniem treści dokumentów, co było zbędne w świetle unormowania i nie spełniało wymogów art. 424 § 1 k.p.k.; jednocześnie takie uzasadnienie znacznie utrudniało, a niekiedy uniemożliwiało, nie tylko kontrolę instancyjną, ale także prawidłowe sporządzenie środków zaskarżenia przez strony. Nowe unormowanie treści przepisu art. 424 § 1 k.p.k. nie tylko pozwala, ale wręcz nakazuje sądowi odstąpić od dotychczasowej praktyki. Nie oznacza wszak zwolnienia sądu od obowiązku respektowania sporządzenia uzasadnienia gwarantującego prawo strony do rzetelnego procesu, tak w ujęciu konwencyjnym, jak i konstytucyjnym, stosownie do rozważań zaprezentowanych wcześniej. To zaś oznacza, by także na formularzu UK 2 uzasadnienie wyroku odpowiadało tym standardom. Gdyby zaś orzekający sąd uznał, że sporządzenie uzasadnienia wyroku na formularzu UK 2 nie daje właściwego instrumentarium procesowego dla zrealizowania wskazanego standardu, może odstąpić od tego obowiązku, sporządzając uzasadnienie wyroku w dotychczasowej formie (tak też, zob. wyrok SN z dnia 11 sierpnia 2020 r., I KA 1/20, OSNKW, z. 9 – 10, 2020, poz. 41 z orzecnictwem i poglądami doktryny tam przytoczonymi). Kierując się tym ostatnim zapatrywaniem, uznając że sporządzenie uzasadnienia na formularzu UK 2 nie będzie nie tylko dla stron, ale też, a to z uwagi na rodzaj rozstrzygnięcia, także dla sądu pierwszej instancji, ponownie rozpoznającego sprawę po uchyleniu wyroku, bardziej czytelnie i zrozumiale, sąd apelacyjny sporządził uzasadnienie wyroku w dotychczasowej formie.

Analiza uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji wskazuje, że konwencyjno – konstytucyjny standard uzasadnienia wyroku nie został zrealizowany; przy czym wcale nie jest tak, iż formularz druku UK 2 uniemożliwiał spełnienie tego standardu. W części pierwszej 1.1 - fakty uznane za udowodnione - sąd pierwszej instancji na 23 stronach przedstawia historię powstania i przekształcania się (...) Grupy Inwestycyjnej, kierowanej przez oskarżonych i jej działalność inwestycyjną, aż do momentu ogłoszenia upadłości, opisując a w zasadzie sprawozdając na czym ta działalność polegała, jakie występowały problemy w czasie jej trwania, działania oskarżonych usiłujących im przeciwdziałać, zwłaszcza w aspekcie poprawy obsługi informatycznej i kontaktach z (...), nie wykonując czynności podstawowych, a więc przedstawienia faktów uznanych za udowodnione ze wskazaniem dowodów je potwierdzających. Po raz wtóry zatem należy podkreślić, że sąd ten w sposób niewłaściwy, ogólnie powołał się na przeprowadzone na rozprawie dowody, zaniechając - do czego był zobowiązany - wskazania i ustalenia, które z nich, w całości lub w konkretnym fragmencie, odnoszą się do określonych okoliczności faktycznych, wymagających uzasadnienia w sprawie.

Trafny jest zarzut autorów wszystkich apelacji obraży art. 7 k.p.k. polegającej na dowolnej a nie swobodnej ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, w szczególności uznaniu ... wyjaśnień oskarżonych co do zasady za wiarygodne. W znaczącym zakresie znajdują potwierdzenie w dokumentach (m.in. DZP), w pewnym zakresie w zeznaniach świadków, przede wszystkim szeroko rozumianego kręgu pracowników (...), członków Rad Nadzorczych (...) SA i (...) ... (z uzasadnienia wyroku s. 39).

Przypomnieć należy, że ustalenia faktyczne pozostają pod ochroną zasady swobodnej oceny dowodów, gdy zostały poczynione na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej, czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego oraz prowadzi do sędziowskiego przekonania, odzwierciedleniem którego powinno być uzasadnienie orzeczenia. Taka sytuacja nie zaistniała w rozpoznawanej sprawie. Sąd pierwszej instancji jakkolwiek odniósł się w uzasadnieniu wyroku do wyjaśnień oskarżonych złożonych na różnych etapach postępowania, wskazując przyczyny dla których dał im wiarę, lecz uczynił to zdawkowo i powierzchownie, czyniąc to niezgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego. Ocenie tej słusznie zatem można postawić – jak czynią to autorzy wszystkich apelacji - zarzut dowolności.

Przechodząc do rozważań szczegółowych związanych z apelacjami prokuratora i pełnomocników oskarżycieli posiłkowych, w istocie chodzi Autorom skarg o dopuszczenie się przez sąd pierwszej instancji, na skutek wadliwego procedowania z naruszeniem przepisów procesowych wymienionych m. in. wyżej, błędu w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, że ww. oskarżeni nie popełnili zarzucanego im czynu pomimo, że zebrane dowody uzasadniają inny pogląd, co doprowadziło do niezasadnego uniewinnienia oskarżonych.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach, nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu orzekającego, lecz musi zmierzać do wykazania jakich konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego. Ten warunek skarżący spełnili.

Rację ma więc prokurator, gdy stawia zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, że podstawą ustaleń, a w zasadzie ich braku, a jedynie sprawozdania sądu, są wyjaśnienia oskarżonych, zeznania świadków, opinie biegłych (zob. s. 12 – 23), podczas gdy treść tych dowodów pozostaje ze sobą w jaskrawej sprzeczności, w szczególności:

- w zakresie rzetelności działania oskarżonych, wypełniania przez nich spoczywających na nich jako na członkach zarządu (...) obowiązków, w tym także obowiązku informacyjnego wobec klientów (zob. zeznania świadka M. G. (2) k. 6405 – 6414, rzeczywistej możliwości uzyskania deklarowanego zysku oraz prawidłowości wypłat na rzecz wycofujących się klientów (...) S.A. (opinia biegłych: O. i Kościec, k. 64015 i następne oraz k. 63743 – 63761 i k. 63770 – 63781).

- przyjęciu, bo nie ustaleniu, że braki w dokumentacji (...) S.A. uniemożliwiają poczynienie jednoznacznych ustaleń odnośnie prawidłowości zarządzania instrumentami finansowymi klientów, podczas gdy zarówno z zeznań świadków i opinii biegłych (zob. Joanny Opalińskiej i Witolda Kornackiego k. 30 – 930 – 30934 i uzupełniająca opinia ustana k. 63639 – 63684, k. 66597 – 66612, k. 65569), D. M. (4) k. 70721 – 70726, 70925 – 70928, 70415 – 70421) wynika, że rzekome braki w znacznym stopniu wynikają z faktu, że dokumentacja taka w ogóle nie została sporządzona ani prowadzona, bądź też prowadzona była w sposób szczątkowy lub nieprawidłowy,

- uznaniu, że szkoda powstała w majątku klientów (...) S.A. była skutkiem działania czynników zewnętrznych jak zmiany w przepisach prawa, nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu informatycznego, długotrwałego oczekiwania na załatwienie wniosku przez (...) o zmianę formy działalności a następnie intensywność działań kontrolnych i interwencji przez tę instytucję.

Z uwagi na to, że między dowodami w postaci wyjaśnień oskarżonych a zeznaniami świadków i opiniami biegłych oraz zabezpieczoną dokumentacją (...) S.A., którym to dowodom sąd pierwszej instancji przyznał walor wiarygodności, zaś między tymi dowodami zachodzą zasadnicze sprzeczności, sąd meriti miał obowiązek wyjaśnić w uzasadnieniu, na których z nich się oparł oraz dlaczego odrzucił inne; oznacza to, że z taką samą sumiennością sąd powinien oceniać zarówno te dowody, które odrzuca, jak i te, na których opiera wyrok. Brak takiego wyjaśnienia i oceny uniemożliwia odparcie zarzutu przekroczenia przez sąd granic swobodnej oceny dowodów i czyni taki zarzut zasadnym, podniesiony we wszystkich apelacjach złożonych przez prokuratora i pełnomocników oskarżycieli posiłkowych.

W pkt 1.2 formularza uzasadnienia, obowiązkiem sądu pierwszej instancji było wykazanie, jakie fakty odnośnie poszczególnych oskarżonych w zakresie zarzucanych im czynów zostały przez sąd okręgowy uznane za nieudowodnione w aspekcie znamion zarzucanego im aktem oskarżenia czynu. Tymczasem na s. 23 – 25 *verte*, sąd okręgowy przytacza *in extenso* czyn zarzucany oskarżonym przez oskarżyciela publicznego w akcie oskarżenia. Nie wskazuje zatem, wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi, jakie fakty uznał za nieudowodnione, co już choćby z tego względu dyskwalifikuje uzasadnienie.

W części 2 – ocena dowodów – sąd meriti ponownie na s. 26 – 39 przytacza wyjaśnienia oskarżonych, konstatując na s. 29 uzasadnienia (sprawozdania a nawet można powiedzieć opowiadania) ... wyjaśnienia oskarżonych zostały

uznane przez Sąd jako co do zasady wiarygodne. W znaczącym zakresie znajdują potwierdzenie w dokumentach (m.in. DZP), w pewnym zakresie w zeznaniach świadków, przede wszystkim w szeroko rozumianego kręgu pracowników (...), członków Rad Nadzorczych (...) S.A. i (...). W niektórych aspektach np. współpracy z W. mają też potwierdzenie w opiniach biegłych. Niestety, sąd okręgowy nie wskazał w których dokumentach wyjaśnienia oskarżonych znajdują znaczące potwierdzenie, jak też w zeznaniach których świadków w pewnym zakresie wyjaśnienia te znajdują potwierdzenie oraz które to aspekty mają potwierdzenie w opiniach biegłych. Na s. 40 - 74 sąd pierwszej instancji ponownie przytacza zeznania świadków i opinie biegłych, obdarzając te dowody walorem wiarygodności, bo ... zeznania pracowników podlegają na prawdzie, były składane już po ustaniu stosunku pracy, korelują ze sobą w aspekcie sposobu funkcjonowania (...) S.A. k. 55, zaś co do zeznań świadków wymienionych na k. 55 - 63 ... są rzeczowe, logiczne, wyczerpujące... k.63.

Posługiwanie się ogólnikowymi stwierdzeniami, przytoczonymi wyżej nie wytrzymuje krytyki w aspekcie subsumpcji wyjaśnień oskarżonych, zwłaszcza przy wydaniu wyroku uniewinniającego. Przy takim rodzaju rozstrzygnięcia analiza wyjaśnień oskarżonych musi być szczególnie dokładna, a w sytuacji pokrzywdzenia 1156 inwestorów szczegółowo wymienionych w akcie oskarżenia i wyrządzenia szkody na kwotę 247 877 864,07 zł, uwzględniać nie tylko dowód z wyjaśnień oskarżonych, lecz całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, nie tylko odciążającego jak to uczynił sąd pierwszej instancji, jak i obciążającego, zwłaszcza w postaci zeznań świadków, choćby występujących w charakterze oskarżycieli posiłkowych, ale także i np. cytowanego już wcześniej M. G. (2), opinii zespołu biegłych sporządzających wielostronicowe opinie pisemne i składających wielostronicowe opinie ustne, w których wskazują na liczne nieprawidłowości w działalności oskarżonych kierujących (...). Przy ocenie dowodów obciążających, przykładowo wymienionych na s. 4 - 6 niniejszego uzasadnienia - a to ze względu na charakter rozstrzygnięcia - sąd pierwszej instancji ma obowiązek przedstawić przyczyny, z powodu których nie dał wiary tym dowodom w całości lub w części z podaniem argumentów pogląd taki uzasadniający. Lektura uzasadnienia bez cienia wątpliwości wykazuje, iż sąd ten z obowiązku tego się nie wywiązał. Stąd też jest to podstawowy, lecz nie jedyny rażący błąd tego dokumentu.

Z przytoczonych tylko fragmentów uzasadnienia wynika, że sąd pierwszej instancji w sposób niewłaściwy, bo ogólnie powoływał się na przeprowadzone na rozprawie dowody; tymczasem konieczne jest wskazanie i ustalenie, który z nich, w całości lub w części lub w konkretnym fragmencie, odnosi się do określonych okoliczności faktycznych, wymagających uzasadnienia w sprawie. Szczegółowa analiza przytoczonych dowodów wskazuje, że są one częściowo lub całkowicie ze sobą sprzeczne, co podnoszą autorzy wszystkich apelacji w zarzucie obraży art. 424 § 1 k.p.k. W takiej zaś sytuacji obowiązkiem sądu okręgowego jest wyjaśnienie w uzasadnieniu wyroku w części 2, odnoszącej się do oceny dowodów, tych wszystkich sprzeczności i wątpliwości z podaniem konkretnych argumentów z pominięciem powtarzających się ogólników, lapidarnych i nic nie znaczących uogólnień, pasujących do każdego uzasadnienia. Brak takiego wyjaśnienia i oceny uniemożliwia odparcie zarzutu przekroczenia przez sąd granic swobodnej oceny dowodów i czyni taki zarzut zasadnym.

Taki zarzut postawili autorzy wszystkich apelacji złożonych na niekorzyść oskarżonych, a mianowicie:

pkt 2 apelacji prokuratora, obraza przepisów postępowania, to jest art. 7 w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., szczegółowo przedstawiony na s. 3,

pkt 2 apelacji oskarżyciela posiłkowego A. K. (1) - naruszenie art. 7 w zw. z art. 410 k.p.k.

- poprzez nieuwzględnienie okoliczności ujawnionych na rozprawie przez pominięcie przy dokonaniu oceny dowodów: treści pisma dyrektora działu obsługi klienta, R. H. (2) z dnia 14.02.2006 roku, kierowanego do klientów (...),

- zeznań świadków: A. C. (1) głównej księgowej (...) w maju 2005 roku i informacji przez tego świadka o wartości umarzanych obligacji przekazywanej prezesowi,

- D. M. (3) (zastępcy dyrektora departamentu ds. działalności domów maklerskich w (...) na temat informacji dostarczonych przez M. G. (2) co do wątpliwości funkcjonowania (...),

- M. S. (10) (dyrektora departamentu domów maklerskich w (...) co do sposobu przekazywania przez (...) S.A. informacji swoim klientom o stanie rachunków,

- treści opinii biegłych C. – M. i S. oraz biegłego A. M. (8) z 4 grudnia 2011 roku z dnia 30 kwietnia 2019 roku wskazującej na liczne nieprawidłowości w działalności (...) S.A. szczegółowo cytowane w apelacji na s. 5 – 7,

pkt 2 apelacji oskarżyciela posiłkowego A. K. (2),

art. 7 k.p.k. przez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny zebranych dowodów, w sposób wybiórczy, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego przez pominięcie przy dokonywaniu tej oceny:

- treści pisma dyrektora działu obsługi klienta, R. H. (2) z dnia 14.02.2006 roku, kierowanego do klientów (...),

- treści zaświadczeń podpisanych przez oskarżonych o ilości obligacji zgodną z Informacją o wartości rachunku nadesłaną niektórym klientom, ale niezgodną z dokumentacją, którą oskarżeni pozostawili w spółce dla organów,

- zeznań świadków A. C. (2), D. M. (3), M. S. (10), treści pisemnych opinii biegłych A. M. (8), D. M. (4) i P. S. (4), biegłych T. O. i J. K. (6), szczegółowo przedstawionych w apelacji na s. 4 – 11 jako dowody obciążające oskarżonych,

pkt 2 apelacji oskarżyciela posiłkowego J. G. (1); obraży art. 7 w zw. z art. 410 k.p.k. przez m. in.:

- wprowadzenie w błąd klientów co do stanu ich rachunków inwestycyjnych,

- przekazania na swoje prywatne rachunki bankowe środków klientów (...) o wielkiej wartości przez utworzoną spółkę (...) Ltd i tych środków nigdy nie zwrócili,

pkt 2 apelacji oskarżycieli posiłkowych: J. J. (1), B. D. (2), D. B. (1), E. L. (1), H. M. (1), M. S. (1), E. Ś. (1), B. K. (1), K. M. (1) i A. S. (2), obrażę art. 7 w zw. z art. 410 k.p.k. przez pominięcie:

- treści pisma dyrektora działu obsługi klienta, R. H. (2) z dnia 14.02.2006 roku, kierowanego do klientów (...),

- dopuszczenie do funkcjonowania w (...) S.A. systemu informatycznego niegwarantującego rzetelności i wiarygodności wprowadzanych i edytowanych danych naruszających określone w regulaminie zarządzania (...) zobowiązanie do rzetelnego i starannego zarządzania portfelem klientów,

pkt 1 apelacji oskarżycieli posiłkowych: W. L. (1), E. Ś. (1), B. K. (1), H. M. (1), M. S. (1), J. J., B. D. (1) i innych, obraży art. 7 poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów i art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, szczegółowo wymienionych w obszernym, lecz nienumerowanym, uzasadnieniu apelacji,

w apelacji oskarżyciela posiłkowego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego postawiono samoistne zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych, bez naruszenia przepisów postępowania, choć oczywistym jest, iż to poprzez obrażę przepisów kodeksu postępowania karnego, zwłaszcza art. 7, sąd orzekający dopuścił się błędów w ustaleniach faktycznych, szczegółowo postawionych na s. 2 – 8 tej apelacji.

Wskazanie wyżej przedstawionych dowodów obciążających było konieczne, by wykazać niemal identyczną zgodność zarzutów prokuratora i oskarżycieli posiłkowych z jednej strony, zaś z drugiej zupełne wręcz lekceważenie przez orzekający sąd tych źródeł dowodowych, zwłaszcza w sytuacji, gdy uniewinnił oskarżonych od dokonania zarzucanego im czynu. Właśnie ze względu na rodzaj rozstrzygnięcia obowiązkiem sądu było rozprawienie się z dowodami obciążającymi, by w ten sposób dojść do konkluzji zaprezentowanej w orzeczeniu końcowym; jeśli sąd meriti nie potrafił odeprzeć dowodów obciążających, bądź też nie sposób ich było znaleźć, obowiązkiem tego sądu było wydanie innego rozstrzygnięcia.

Konkludując, wyżej przedstawione zarzuty zawarte w apelacjach prokuratora i pełnomocników oskarżycieli posiłkowych z przyczyn omówionych wyżej, sąd apelacyjny uznał za zasadne.

Wady uzasadnienia wykazane wyżej, nawet o charakterze rażącym – jak w rozpoznawanej sprawie – mogą stanowić podstawę uchylenia wyroku, skoro akt oskarżenia w rozpoznawanej sprawie wpłynął **przed 1 lipca 2015 roku, a dokładnie w dniu 17 grudnia 2012 roku**. Możliwość uchylenia wyroku na tej tylko podstawie ustała po 1 lipca 2015 roku, po wejściu w życie art. 455 lit. a k.p.k., wg którego, nie można uchylić wyroku z tego powodu, że jego uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 424 k.p.k.

Sąd apelacyjny w składzie wydającym orzeczenie prezentuje pogląd, iż wydanie wyroku kasatoryjnego jest rozstrzygnięciem krańcowo końcowym, **ale koniecznym, nawet wówczas – jak w rozpoznawanej sprawie – gdy postępowanie sądowe toczyło się od 17 grudnia 2012 roku do 17 listopada 2020 roku**, kiedy sąd pierwszej instancji ogłosił wyrok, a w zasadzie aż do 17 czerwca 2021 roku, gdy akta sprawy przekazane zostały wraz z apelacjami sądowi odwoławczemu, a więc przez ponad 11 lat.

Nie ulega wątpliwości, że wykładnia językowa przepisu art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. prowadzi do jednoznacznego wniosku, że obecnie uchylenie przez sąd odwoławczy orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. (których in concreto sąd apelacyjny nie stwierdził) lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo w całości pierwszoinstancyjnego przewodu sądowego (podkreślenie sądu ad guem). Sąd odwoławczy nie może bowiem skazać oskarżonych, którzy zostali uniewinnieni w pierwszej instancji; sytuacja taka zaistniała w rozpoznawanej sprawie.

Sąd apelacyjny na podstawie art. 436 k.p.k., ograniczył rozpoznanie apelacji prokuratora i pełnomocników oskarżycieli posiłkowych tylko co do omówionych wyżej uchybień i to o charakterze rażącym, uznając że ich rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia o charakterze kasatoryjnym, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

W toku ponownego rozpoznania sprawy sąd pierwszej instancji przeprowadzi na nowo postępowanie dowodowe także co do charakteru przestępstwa zarzucanego oskarżonym; zebrane dowody podda ponownej analizie z uwzględnieniem uwag sądu ad guem, ustali prawidłowo stan faktyczny, a następnie dokona subsumpcji tych dowodów także w aspekcie przesłanek odpowiedzialności karnej z art. 296 § 1, 2 i 3 k.k.

Obowiązkiem sądu ponownie rozpoznającego sprawę będzie takie ukształtowanie postępowania sądowego, przy zachowaniu koncentracji materiału dowodowego, by sąd ten zrealizował cele postępowania określone w art. 2 § 1 pkt. 3 i 4 k.p.k., a mianowicie:

po pierwsze, zostały uwzględnione prawnie chronione interesy pokrzywdzonego (ych) przy jednoczesnym poszanowaniu jego (ich) godności, zwłaszcza zważywszy na ich liczbę wynoszącą **1156** osób i rozmiar wyrządzonej im szkody w kwocie 247 877 864,07 złotych,

po drugie rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło w rozsądnym terminie.

Realizacja tego drugiego celu oznaczać ma taką organizację procesu, by rozpoznanie sprawy nastąpiło w ciągu kilku miesięcy, a dowody przeprowadzone zostały na kilku (kilkunastu rozprawach), przy czym skoncentrowanych w taki sposób, by zrealizować cel wymieniony wyżej. Nie do zaakceptowania jest bowiem sytuacja, by powtórzyło się karygodne procedowanie w niniejszej sprawie, gdy strony oczekiwały na wydanie wyroku przez ponad 11 lat (podkreślenie sądu apelacyjnego). Rodzi to bowiem odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki, zaś dla składu orzekającego i kierownictwa sądu (przewodniczącego wydziału), nieuchronną odpowiedzialność dyscyplinarną, zaś dla wszystkich stron i osób oraz instytucji, zwłaszcza finansowych, kształtuje zdecydowanie negatywny obraz funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w Polsce, co ma bezpośredni wpływ na negatywny odbiór pracy sędziów w Polsce.

Z tych wszystkich względów, sąd apelacyjny orzekł, jak na wstępie.